

VIET CONGAS PALEIDO TRIS AMERIKIEČIUS

SVARBESNIEJI 1968 METŲ ĮVYKIAI

WASHINGTONAS. — Kaip paprastai priimta, Amerikos spauda su Naujųjų Metų linkėjimais peržiūri kartu praėjusius metus ir svarbiausius jų įvykius. Praeiti 1968 metai buvo gero ekonominio žydėjimo metai. Daug buvo pagaminta ir parduota naujų automobilių, bedarbių skaičius nerūpi, bet metų gale sumažėjo. Užsienio politikoje tačiau Ameriką vargino Vietnamo karas, o namie vis didėję nusikaltimai ir rasinės riaušės. Dideli pasisekimai erdvės tyrimuose Amerikai davė vilčių pralenkti rusus lenktynėse į Mėnulį, tačiau neramumai universitetuose ir skurdas miestų getuose kėlė vis didėjančių rūpesčių.

Sausio mėnesį komunistinė Šiaurės Korėja pagrobė Amerikos žvalgybos laivą Pueblo su 83 jūrininkais.

Vasario mėnesį Richardas Nixonas paskelbė, kad jis kandidatuoją prezidento vietai. Kandidatūrą paskelbė ir buvęs Alabamos gubernatorius Wallace.

Kovo mėnesį prezidentas L. Johnsonas, kalbėdamas apie Vietnamo karą ir viltis pasiekti taiką, kartu paskelbė, kad jis nebesiekia perrinkimo į Baltuosius Rūmus.

Balandžio mėnesį Memphis mieste buvo nušautas Martin Luther King, neegru civilinių teisių judėjimo vadas. Čikagoje, Washingtone ir kituose miestuose kyla didelės neegru riaušės, kurioms sustabdyti šaukiama kariuomenė. Viceprezidentas Hubert Humphrey pradeda rinkimų kampaniją, siekdamas demokratų partijos nominacijos.

Gegužės mėnesį Paryžiuje prasideda pasitarimai tarp Amerikos ir Šiaurės Vietnamo atstovų. Prancūzijos studentija ir darbininkai sukelia riaušes ir pradeda streikus. Atlanto vandenynė dingsta JAV povandeninis laivas Scorpion.

Birželio mėnesį pasaulį vėl sujaudina Amerikos smurto pasireiškimas — San Francisco mieste nušautas sen. Robert Kennedy.

Liepos mėnesį prasideda Maskvos spaudimas Čekoslovakijai. Čekų vadai sutinka svarstyti savo problemas su kitų komunistinių šalių vadais. Popiežius Paulius paskelbia encikliką, kurioje pasmerkiama gimdymų kontrolė.

Rugpjūčio mėn. 20 d. sovietų ir satelitų kariuomenė įžengia į Čekoslovakiją. Respublikonų partija nominuoja Nixoną savo kandidatu. Čikagoje demokratai nominuoja Humphrey. Mieste kyla demonstracijos ir kovos tarp jaunų anarchistų ir policijos.

Rugsėjis atneša didelius žemės drebėjimus Irane, kurie užmušta virš 11,000 žmonių. New Yorke mokyklų streikas.

Spalio mėnesį vyksta pasisekęs Apollo 7 skridimas, trukęs 11 dienų. Prezidentas Johnsonas įsako sustabdyti šiaurės Vietnamo bombardavimą. Graikijoje Kennedienė išteka už milijonieriaus Onasio.

Lapkričio mėnesį Prancūzijoje valiutos krizė. Respublikonų kandidatas Nixonas laimi Amerikos prezidento vietai.

Gruodžio mėnuo pasižymėjo istorine trijų Amerikos astronautų kelione aplink Mėnulį. Šiaurės Korėja paleidžia amerikiečius jūrininkus, tačiau pasi-laiko žvalgybos laivą.

PERTH. — Australijoje, sunkiai prieinamoje vietovėje nukrito keleivinis lėktuvas su 26 asmenimis. Iš oro matosi, kad aplink lėktuvą būta gaisro. Bijoma, kad visi keleiviai bus žuvę.

Vydūnas primintas vokiečių spaudai

Ryšium su šimto metų sukaktim nuo Vydūno gimimo, Elta Pressedienst pateikė vokiečių spaudai straipsnį tema "Vokiečiai ir lietuviai".

Straiptnyje priminama, kad Vydūnas ne be pagrindo buvo gretinamas su garsiuoju vokiečių pedagogu (Vydūno bendramiū) W. F. Foersteriu, nes abu buvo lemtingi auklėtojai ir neparankūs šaukliai prieš dorovę niekinančios jėgos negandą. Pastebėjus, kad abu jie, deja, yra likę neišklausyti, mirtinai nutylėti ir tyčia nespūstai, straipsnyje pareiškama, kada vargu kas geriau, kaip Vydūnas, pažino vokiečių ir lietuvių dorybes ir ydas, galias ir silpnynes, ir vargu kas taip skausmingai nukentėjo nuo histeriškų prieškarinio meto politinių įtampų.

Ir vargu kas buvęs geriau už Vydūną kvalifikuotas apibūdinti abiejų minimųjų tautų savybes. Ir tai jis yra padaręs Tiltžėje Būtos leidyklos išleistojo knygoj "Siebenhundert Jahre deutsch-litauischen Beziehungen" — 700 metų vokiečių-lietuvių santykių. Vos išleista, ta knyga buvo 1933 metais nacių valdžios konfiskuota ir dėl to yra tapusi bibliografinė retenybė. Knygoje buvo išdėstyta tiesi pažiūra į tada aršiai propaguotą tautiška-rasistines idėjas, apibūdinta kas yra tautiniai savaimingumai apskritai ir išsamiai apibūdinti vokiečių ir lietuvių tautiniai savaimingumai.

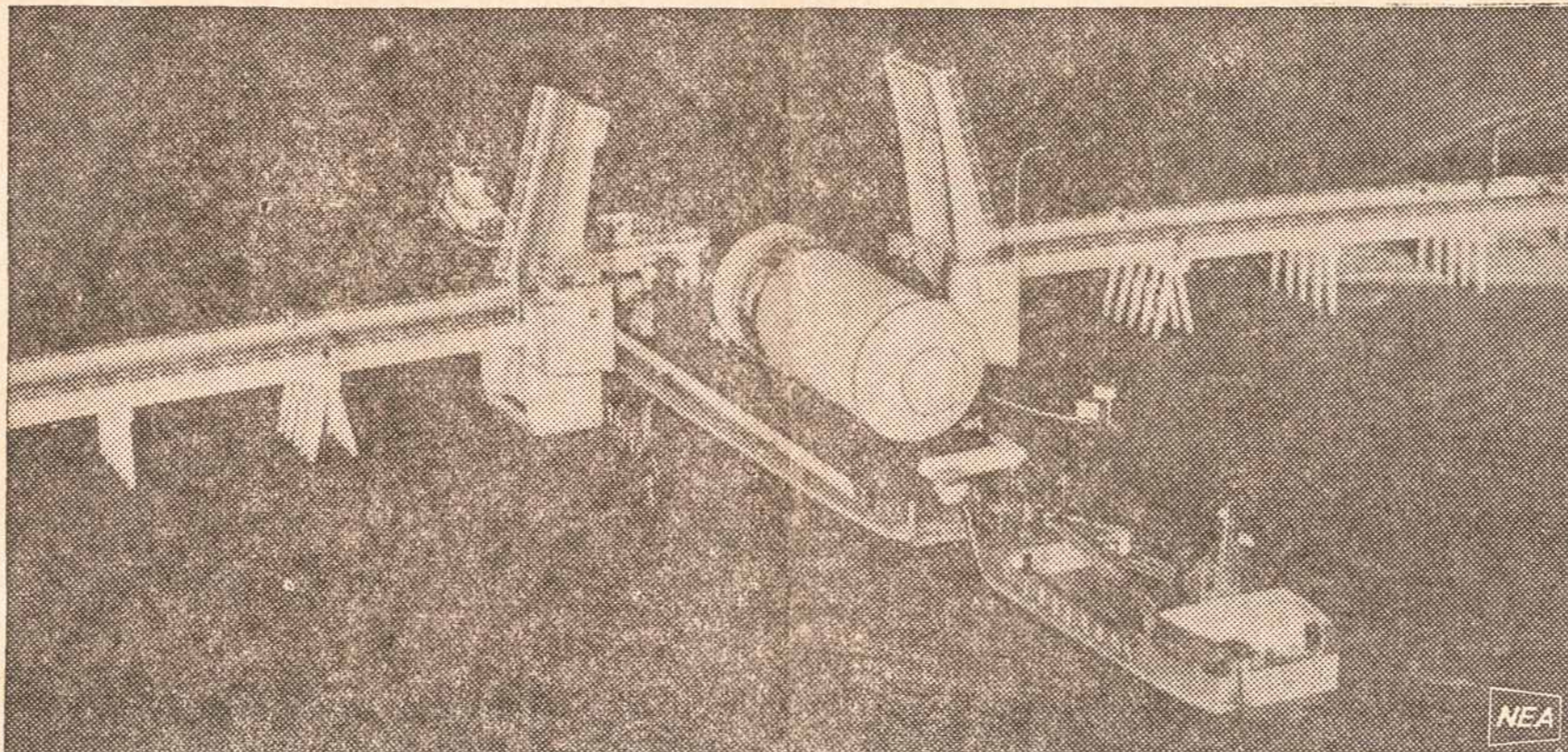
Šių knygos dalių esmės atpašakojimai pateikiami, kaip medžiaga pasiskaityti per Kalėdų šventes. (E)

Eltos informacija italų kalba

Romoj leidžiamoji Elta-Press pateikė italų spaudai buvusio Italijos ambasadoriaus Maskvoje Luca Pietromarchi kalbą, paskaitą Libreria Romana (Romos bibliotekoje), pristatant italų kalbą išleista pulk. J. Petruičio knygą "Kaip jie mus sušaudė".

Remdamasis ne tik knygos turinio vaizduojamais, bet — dar plačiau 50 metų vykdomos Maskvos politikos, ypač santykiuose su Lietuva, pavyzdžiais, ambasadorius nurodinėjo į tą Sovietijos medalo pusę, kurią, anot juo, rūpestingiau turėtų pažinti ypač "koegzistencininkai" ir "dialogininkai".

Tarp kitų informacijų, lapkričio Elta-Press biuletenis perteikė italų spaudai išrinktojo prezidento Nixono pareiškimą apie jo pažūras į Baltijos kraštų padėtį. Biuletenis į tą pareiškimą kreipia dėmesį ir pirmajame puslapyje pateiktą Nixono, iš lietuvių priimančio suvenyrą, nuotrauką.

! Cape Kennedy atplaukia Apolo 10-ojo svarbi dalis. Baržomis ji buvo atvežta į Cape Kennedy, prastumiama pro pakeltą tiltą, o vėliau bus nuvežta į šovimo vietą. Apolo 10 iškels astronautus į erdvę ateinančių metų pradžioje. Astronautai ruošiasi nusileisti Mėnulyje. Jie rengiasi padaryti dar du paruošiamuosius skridimus.

AMERIKOJE STIPRĖJA PEKINO VADŲ STILIAUS KOMUNIZMO JUDĖJIMAS

WASHINGTONAS. — Federalinio Investigacijų Biuro (FBI) direktorius Edgaras Hooveris savo praėjusių metų apžvalgoje pranešė amerikiečiams, kad per 1968 metus Kinijos stiliaus komunizmas padarė Amerikoje nemažą pažangą. Jam pavyko įsibrauti į SDS (Students for a Democratic Society) organizaciją, kuri sudaro patį "Naujosios Kairės" branduolį. SDS Kinijos komunistų įtakoje pasikeitė iš anarchijos siekiančios grupės į Mao Tse Tungo stiliaus marksizmo-leninizmo grupę.

Kinijos stiliaus komunizmas klesti PLF grupėje (Progressive Labor Party). Jos veikėjai labai aktyviai ėmė reikštis ir SDS organizacijoje. Jų abiejų tikslas yra degtinti ir spiegti karinės tarnybos rekrutavimo įstaigas, kariuomenės pastatus. Tos kairiosios grupės dalina literatūrą apie naminių bombų gamtinimą ir kitaip kursto smurtą Amerikoje, kurios valdžios sistemos sugriovimas yra aukščiausias SDS ir ULF tikslas.

Kinijos komunizmui pavyko įsibrauti ir į neegru "Juodųjų Panterų" grupę. Per praėjusių metų ta organizacija labai išaugo ir sustiprėjo. Jos vadai skelbia Mao Tse Tungo idėjas, rengiasi partizaniniam karui Amerikos miestuose. Grupės svarbiausias kalbėtojas yra Stokeris Carmichael.

Kinijos stiliaus komunizmui sustiprėjus, Maskvos senoji partija Amerikoje susilpnėjo. Ji skaldoma vidinių nesutarimų, sako Hooveris, pernai jų narių skaičius nepadidėjo, nors partija pradėjo leisti naują dienraštį ir buvo išstačiusi savo kandidatų lapkričio mėnesio rinkimuose.

HANOJUS. — Šiaurės Vietnamo radijas sako, kad Kinijos išspromdinta nauja branduolinė bomba yra įkvėpimas Vietnamo liaudžiai, kovojančiai prieš amerikiečius.

Richard H. Finch vadovavo rinkiminei Richard M. Nijono kampanijai. Dabar naujai išrinktas prezidentas pasirinko jį sveikatos ir švietimo sekretoriumi.

Nigerija grasina Amerikai už šalpą

LAGOS. — Nigerijos valdžia išpėjo Ameriką, kad jos nutarimas duoti šalpos organizacijom aštuonis transporto lėktuvus gali sulaukti rimto Nigerijos atkirčio.

Kaip žinoma Amerika lėktuvus paskolina Raudonam Kryžiui ir Caritas, kurie veža maistą badaujantiems Biafros gyventojams. Nigerija tvirtina, kad su maistu Biafra gauna ginklą ir amunicijos. Nigerija sako, kad Amerikos žygis sustiprina Biafros vadų viltis ir prailgina civilinį karą.

Slovakai pasitiki dabartine valdžia

PRAGA. — Čekoslovakijos naujoji federalinė valdžia nuo sausio 1 dienos teturės septynias ministerijas, vietoje dabar turėtų 23, Manoma, kad federalinės valdžios premjeru vėl bus paskirtas dabartinis premjeras Oldrich Černik. Atskiros vyriausybės bus suformuotos Pragoje ir Bratislavoje, čekų ir slovakų autonominiams respublikoms.

Slovakų komunistų partija reikalauja, kad parlamento pirmininku būtų paskirtas slovakas, nes prezidentas Svoboda ir premjeras Černikas abu yra čekai lygiai, kaip ir dabartinis parlamento pirmininkas Smrkovskis. Lapkričio mėnesį "Prace" laikraštis buvo paskelbęs vyriausybės pareigūnų populiarumo varžybą. Skaitytojai buvo prašomi pasisakyti, kuo jie daugiausia pasitiki. Čekoslovakijos komunistų partijos sekretorius Aleksandras Dubčekas surinko 94% visų balsų, prezidentas Svoboda gavo 92%, Smrkovskis gavo 60%. Pastebėtina, kad šios varžybos buvo Bratislavoje — Slovakijos sostinėje. Slovakų partijos galva Gustavas Husakas tegavo 38% balsų. Žmonės įtaria, kad jis per daug pataikauja sovietams.

Parodė invazija

PRAGA. — Čekoslovakijos valstybinė televizija, peržiūrėdama vienoje programoje praėjusius metus, nemažai vietos paskyrė sovietų kariuomenės įžengimui į Čekoslovakiją.

Programoje buvo rodoma rusų tankai, krauju aptaškya Čekoslovakijos vėliava, parodomos piliečių susirūpinę veidai ir ašaros. Komentatorius pridėjo, jog Čekoslovakija, ieškodama savo problemų sprendimų, turi dabar užmokėti per didelę kainą.

Cunardo bendrovė nepatenkinta laivu

LONDONAS. — Britanijos laivų bendrovė Cunard Line paskelbė, kad ji nepriims iš laivų statymo bendrovės naujo laivo "Queen Elizabeth II. Priežastis ta, kad to naujo keleivinio laivo du turbininiai motorai neveikia taip, kaip reikėtų. Jie sukelti laive virpėjimą ir visu greičiu dirbdami tiek įkaista, kad kyla gaisro pavojus.

Laivą statė Škotijos laivų statykla Upper Clyde Shipbuilders. Cunardo bendrovė turėjo perimti laivą nuo Naujųjų Metų. Laivas savo pirmąjį kelionę iš Southamptono į New Yorką buvo numatęs sausio 17 dieną. Sausio 10 dieną buvo numatyta keturių dienų bandomoji kelionė, kurioje užsisakė vietas apie 3,000 keleivių. Visi tie planai atšaukti, kol laivo statybos bendrovė sutvarkys motorus pagal kliento pageidavimus.

Kaip žinoma, Cunradas parduos savo du garsius keleivinius laivus "Queen Elizabeth" ir "Queen Mary" Amerikos interesams.

Maurice Stans naujo prezidento paskirtas JAV prekybos sekretorium. Jam pavesta taip sutvarkyti prekybos reikalus, kad JAV doleriai pradėtų grįžti į kraštą.

PALEISTI IŠ KOMUNISTŲ NELAISVĖS TRYS JAUNI AMERIKOS KAREIVIAI

SAIGONAS. — Naujų Metų dieną amerikiečių delegacija, vadovaujama pulkininko John Gibney, helikopteriu nuskrido į komunistų laikomą vietovę ant Vam Co Dong upės kranto, apie 50 mylių į šiaurės vakarus nuo Saigono. Čia juos pasitiko Viet Congo delegatai, kurie po kelių valandų derybų perdavė amerikiečiams tris belaisvius, visus 21 metų eilinius kareivius. Jie buvo aprenkti vietnamiečių stiliaus rūbais, atrodė išvargę, patinusiomis kojomis, tačiau šiaip sveiki. Paleisti belaisviai buvo helikopteriu išvežti į ligoninę.

Izraelio ministeris smerkia Popiežių

TEL AVIVAS. — Arabų partizanai po Izraelio keršto puolimo Beirute, prisiekė savo veiklus nesustabdyti, bet persekioti Izraelį, kur tik atsiras proga. Iš Lebano Izraelio sodybos buvo apšaudytos iš rusiško "Katiušos" minosvaizdži. Trys izraelitai buvo užmušti.

Izraelyje žmonės skaudžiai pergyvena Jungtinių Tautų Saugumo vienbalsiai priimtą rezoliuciją, smerkiančią Izraelio puolimą Lebano aerodrome. Kai kurie laikraščiai abejoja, ar išmintingai Izraelio valdžia pasielgė, puldama iki šiol kan nuosaikiai besilaikiusį Lebanoną. Vyriausybė tačiau kartoją, jog Izraelis turi turėti laisvą aviacijos navigacijos teisę. Premjeras Eshkolis pakartojo, jog Izraelis neleis arabams žudyti žmonių, skraidančių Izraelio lėktuvais.

Nemažai komentarų sukėlė Popiežiaus Pauliaus paskelbtas papeikimas Izraeliui. Popiežius, savo telegramu Lebano prezidentui, apgailestauja Izraelio puolimą ir reiškia viltį, kad Lebanonas nesigriebs keršto priemonių. Izraelio ministeris religijų reikalams Zerah Warhaftig puolei Popiežių, kuris tylėjęs, kai arabai žudė žydus, tylėjęs, kai arabų teroristai puolė Atėnuose Izraelio lėktuvą, tačiau dabar išreiškė savo susirūpinimą, kai Izraelis puolė Lebanono arabų lėktuvus. Ministeris pridėjo, kad ir Popiežius Pijus XII-sis tylėjo, kai Hitleris žudė milijonus žydų.

Vatikanas į šį kaltinimą greit atsiliepė, pareiškdamas jog Popiežius smerkia visokį smurtą ir neremia nei arabų nei žydų.

Mirė A. Vizbaras

EUGENE. Ore. — Praeity metų gruodžio 30 dieną, 9:15 val. ryto mirė čia gyvenęs Antanas Vizbaras. Ilgus metus jis gyveno Chicagoje ir sėkmingai vertėsi real estate bizniu.

Vizbaras buvo gimęs Lietuvoje, Svedasų valsčiuje. Šiomis dienomis įdėsimas platesnį mirties pranešimą.

Velionies palaikai bus sudeginti ir atvežti į Chicago's Lietuvių Tautines kapines.

Kieta diktatūra

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos vyriausybė atėmė politines teises trylikai savo žinomų piliečių, jų tarpe buvusiam gubernatoriui Carlos Lacerda. Teisės atimtos dešimčiai metų.

Vyriausybė, spaudžiama dešiniųjų karininkų, uždėjo špandus griežtai cenzūrai, suėmė simtais žinomųjų veikėjų ir paleido partlamentą. Tarp teisių netekusių žmonių yra 11 parlamento narių.

Viet Congas, siekdamas Amerikos formalus pripažinimo Paryžiaus derybose, deda pastangas gauti amerikiečių pripažinimą ir mūšio lauke. Nors oficialiai Viet Congas laikomas tik Hanojaus frankiu, nieko neatstovaujančiu Pietų Vietname, tačiau amerikiečių rūpi jų laikomų JAV kareivių likimas ir todėl su jais nutarta susitikti ir tartis, kai tik atsiras proga išvaduoti belaisvius.

Pietų Vietnamo iš komunistų nelaisvės pabėgo majoras Zaliųjų Barečių daliniuose James Rowe, 30 metų amžiaus. Apie jį buvo kalvojama, kad jis žuvo, nes galvojamą, kad jis išbuvo nuo 1963 metų spalio mėnesio. Per tuos penkeris metus jam susikrovė nemažai algos, kurią jis dabar galės atsimiti. Susidarė apie 50,000 dolerių. Majoras Rowe staiga išlindo iš krūmų ir pasidavė Pietų Vietnamo daliniui, kuris patuliavo viename Mekongo upės nuošalime miškelyje.

Sen. Ed. Kennedy rengiasi ateičiai

WASHINGTONAS. — Senatorius Edvardas Kennedy paskelbė, jog jis kandidatuos į senato demokratų pirmininko pavaduotojus. Šiuo metu juo yra senatorius Russel Long iš Louisianos. Šis paskelbimas daugelį demokratų kongrese nustebino. Spėliojama, kad sen Kennedy tuo pareiškimu ir pozicijos senate siekiam ruošia dirvą savo ateities kandidatūrai į Baltuosius Rūmus.

Nors senate yra nemažai senatorių, kurie jau pažadėjo Kennedy pareiškimui ir už jį balsuoti, stebėtojai abejoja, ar jam pavyks išstumti iš demokratų "whipo" pareigų įtakingą ir mėgiamą sen. Longą. Balsavimas įvyks penktadienį.

Kalėjimo bausmės už knygų skaitymą

MASKVA. — Iš patikimų šaltinių korespondentai Maskvoje patyrė, jog neseniai trys rusai Leningrade buvo nuteisti kalėjimo bausmėmis už sovietų režimui nepalankios literatūros platinimą ir turėjimą. Tarp knygų, kurios buvo rastos pas kaltinamuosius, buvo jugoslavo Milovano Džilosio "Naujoji Klasė" ir Barry Goldwaterio knygelė "Konservatoriaus sąžinė".

Praėjusį ketvirtadienį Leningrado teismas nubaudė už tų knygų skaitymą: chemiką Levą Kvacevskį, 30 metų amžiaus — keturiems metais kalėjimo, teisininką Jurį Gendlerį, 33 metų, trim metais ir Anatolijų Studentkovą, 33 metų inžinierius, vieneriais metais.

REZISIERIUS —
ALGIMANTAS DIKINIS
DAILININKAS —
JURGIS DAUGVILA
KOSTIUMAI —
BRONĖ JAMEIKIENĖ
APŠVIETIMAS —
KAZYS CIJONELIS
SCENOS TECHNIKA —
CESLOVAS RUKUIZA

ČIKAGOS SCENOS DARBUOTOJŲ S-GA, pagerbdama A. a. ANTANO RŪKO atminimą, stato: A. RŪKO

BUBULIS IR DUNDULIS

LINKSMAS 3 V. NUTIKIMAS.

Spektakliai įvyks Jaunimo Centre 5620 S. Claremont Ave., 1969 m. sausio 4 d. šeštadienį 8 val. vak.
ir sausio 5 d. sekmadienį 3 val. p. p. Bilietai gaunami Marginiuose, tel. PR 8-4585.

VAIDINA

STASĖ KELEČIENE
LAIMA PETRAVIČIŪTĖ
ELENA RUKUIZIENĖ
LEONAS BARAUSKAS
JULIUS BALUTIS
ALGIMANTAS DIKINIS
ARVYDAS DIKINIS
JONAS KELEČIUS
JUOZAS VALENTINAS

Pranašystės 1969 m.

Prieš kiekvienus naujus metus pasipila lavina įvairiausių pranašysčių, tariamai turinčių paliesti žmonijos, tautų, valstybių ir pavienių žmonių gyvenimą.

Iš visos tokių pranašysčių krūvos čia parenkama keletas, atrodančių "rimtesnių".

Ką sako Tobruko raganius?

Jaunas, vos 32 metų italas Nicola Scifo, gyvendamas puošniame Romos viešbutyje, daro gerą pragyvenimą, imdamas po 15,000 lirų už kiekvieną pranašystę iš italų ir po 30,000 lirų iš svetimšalių. Svarbiausia jo pranašavimai ateinančioms metams tokie, kad Jacqueline neužilgo pames savo naująjį vyrą, graiką multimilijonierių Onassį ir kad Onassis turės labai rimtą širdies priepuolį, bet bus išgelbėtas; toliau, kad Lolabrigita pasitrauks iš filmų, kad Mao Četungas padarys vizitą Italijai, kad Agha Khan pereis į katalikybę, kad pirmasis širdies perkėlėjas Dr. Christian Bernard bus padėtas į kalėjimą, kad Nikita Chruščiovas bandys suruošti perversmą ir generalisimo Franco bei dail. Picasso baigs

savo dienas. Viena, ko niekas Tobruko raganiui nebetiki, tai kad Hitleris tebesąs gyvas ir 1969 metais pasirodysias.

Amerikos "pranašų pranašystės"

Kad Jacqueline ir Onassio santuoka suirsianti iki 1970 metų, spėja ir Kalifornijos astrologas Carl Fischer ir New Yorko astrologė Pauline Messina, kuri dar prideda, kad Nixon antrą terminą nebus prezidentu.

Tūlas Criswell savo knygoje "Criswell pranašauja" teigia, kad naujas karas Korėjoje prasidės 1969 m. birželio mėnesį ir kad 1970 metais viena moteris nužudys Fidelį Castro. Astrologas tikras, kad kalbos barjeras tarp žmonių ir gyvulių greit bus nugulėtas ir neužilgo žmonės galės susikalbėti su savo katėmis ir šuniukais jų pačių kalba, ir kad Amerikos moterys pradės rūkyti cigarus, o vyrai eidami gulti galvas apsimaus senųjų tetulių gaubtais.

Didelį patogumą pranašaujanti lytinių santykių srityje ir virtuvėje... Moterims, kurios negali atsiminti paėmusios pilulę ar ne, būsiandios naujos pi-

liulės, kurių vienos užteks visam mėnesiui, o kitos — užteks vienos per išstisus 3 mėnesius. B.

MIAMI, FLA.

Miami organizacijos pradėjo veikti su naujais metais ir išrinko naujas valdybas 1969 metams.

Miami Lietuvių Piliiečių klubo, 3655 No. West 34 Street, yra sekanti valdyba: (pirm. D. Jonas Surbis atsakė; labai daug veikė klube ir aukojo daug šerų atminčiai savo mirusios žmonos) naujas pirm. William Valaitis, daug metų buvo klubo direktorius. Yra sumanus ir rimtas žmogus. Vicepirm. Victor Kraus, labai daug veikia ir prirašo daugiausia naujų narių klubui. Finansų rašt. Genevieve Dompke, išdėtinė Catherine Jeznis; abidvi jaunos ir veiklios narės. Protokolų rašt. Nellie Zees daug metų rašt. ir gabiai surašo protokolus. Direktoriai: Adam Norek, buvęs pirm. ir yra vienas iš pirmutinių narių, daug yra įdėjęs darbo šiam klubui; Walter Zees, Martin Ališauskas, Vera Eberhart, John Verbela, Elena Verbela, Jonas Kulikauskas — visi yra darbštūs. Taigi manome, kad ir pasekmės bus geros.

Miami Moterų Socialinis Klubas taipgi išrinko naują valdybą. Pirm. Elena Sabel, vicepirm. Vera Eberhart, finansų rašt. Mary Mischik, išd. Catherine Jeznis, protokolų rašt. Genevieve Dompke. Valdyboje yra visos jaunos, visos su entuziazmu pasižadėjo veikti klubo ir Tėvynės gerovei. Pirm. buvusi Jennie Bukaveckas labai gražiai veikė per metus, bet atsiskė būti toliau. Pirmutinės pirm. buvo Julia Styles, organizatorė Elena Verbela, Jennie Nevis, Nellie Zees.

Susivienijimo 44 kuopa išrinko naują valdybą. Pirm. tas pats F. Rodgers, vicepirm. Jonas Verbela, išd. Adam Norek, finansų rašt. Ona Kaulakis, protokolų rašt. Marge Aleksynas. Kuopa labai gražiai gyvuoja, nes pirm. gabiai tvarko organizacijos reikalus ir beveik kiekvieną susirinkimą prirašo naujų narių. Dabar persikėlė ponia Jadvyga Yankus.

Sandaros 52 kuopos nauja valdyba: pirm. F. Rodgers, vicepirm. Leo Stasiulis, išd. Elena Verbela, protokolų rašt. Jennie Nevis. Kuopa taip pat gauna naujų narių ir gyvuoja labai gražiai.

Tarybos valdyba sekanti: pirm. A. D. Kaulakis, vicepirm. F. Rodgers ir Kazys Bukaveckas, rašt. Jennie Bukaveckas, išd. Walter Zees. Lietuvių minėjimas įvyks 1969 vasario 16 d. Miami Klubo salėje.

Floridoj dabar šilta ir gražu. Laukiame svečių iš kitų miestų ir valstijų atvykstančių pasišildyti ir pasimaudyti šiltoje okeano vandenyje. Pietūs yra kas sekmadienį Lietuvių Piliiečių klubo salėje 5 val. vak. *Elena Verbela*

Laikas registruotis

Imigracijos ir naturalizacijos distrikto įstaigos vedėja Mrs. L. W. Hurney pakartotinai prašo priminti JAV-bėse gyvenantiems svetimšaliams, kurie nėra Amerikos piliečiai, kad sausio mėnuo yra jų registracijos mėnuo. Šį mėnesį visi svetimų šalių piliečiai yra JAV įstatymais įpareigoti atvykti į imigracijos ir naturalizacijos įstaigą arba į pašto įstaigą, gauti tam tikrą registracijos kortelę, ją užpildyti ir gražinti valdininkui į rankas. Šią pareigą pamiršę ar sąmoningai jos neatlikę, gali būti baudžiami iki deportacijos imtinai.

Pakaltintas aukštas Illinois pareigūnas

Federalinis Grand Jury Čikagoje pirmadienį (gruodžio 30 dieną) pakaltino Theodore A. Jones, Illinois valstijos pajamų departamento (department of revenue) direktorių. Jones kaltinamas, kad laikotarpiu nuo 1962 iki 1965 metų jis nurodęs savo taksuojamą nuosavybę \$16,788 mažesnę, negu ji tikrai buvo verta. To pasekoje jo taksai pasidarė mažesni.

Anuo metu, t. y. nuo 1962 iki 1965 m., jis neturėjo Illinois valstybės darbo. Jis tada darbavosi Supreme Life Insurance Company of America, 3501 King Drive.

Pajamų departamento direktorium Illinois valstybėje jį paskyrė gubernatorius Otto Kerner 1966 m. gruodžio 23 dieną. Jones buvo pirmas juodis gavęs Illinois valstybėje tokią aukštą vietą. Grand Jury pakaltinimas sudaro pagrindą prokuratūrai

pakaltintąjį traukti teisman. Jei teismas pripažins jį kaltą, jam gresia bausmė iki 3 metų kalėjimo ir \$5,000 pinigine bauda.

ATOSTOGOS HAVAJŲ SALOSE TIK \$358

— Tas dar negyveno, kas nebuvo Havajuose, — sako senas havajiečių posakis. Vasario 22 d. organizuojame 14 dienų ekskursiją į Havajų salas, kur galėsite praleisti atostogas prie ramaus vandenyno, po lingvančiom palmėm, tarp spalvingiausių gėlių, 14 dienų viešbutiai Havajuose, skraidymas po salas, 7 dienas visas maistas ir vežiojimas po idomesnes vietas. Kelionė lektuvu ekstra. Del informacijų kreipkitės!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel.: 238-9787

Vietų skaičius ribotas, reikia tuojau registruotis. Pildome aplikacijas tiems, kurie 1969 metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines. Iškviečiame žmones iš Lietuvos. Parūpiname bilietus į užsienius ir į visus Amerikos miestus.

"NAUJENOS" KLEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICJULIS

Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ugų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Mes mokame **5 1/4%** METAMS ANT VISŲ TAUPYMO CERTIFIKATŲ MINIMUM \$5,000.00

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632
Telephone CL 4-4470
Frank Zogas
President

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTEMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Liudas Miksys, IS ISTORIJS ŪKANŲ ATĖINA LIETUVA. 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA. 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katliškis, ŠVENTADIENIS ŪZ Miesto, 356 psl. \$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai. \$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI! \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelias \$2.00, kietasis \$4.00
13. Juozas Švaitas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILĖ RAŠĖIAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALĖJU KARALIENE. \$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION. \$10.00
17. Petronėlė Orintaitė, KA LAUMĖS LĖMĖ. 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJS IMPERIJA. 310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai \$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografija, 294 psl. \$4.00
21. Stasys Sanivaras, AUKOS TAURE, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

WE PAY EARNINGS QUARTERLY ON PASSBOOK SAVINGS & SAVINGS CERTIFICATE

Earnings are paid March 31, June 30, September 30, and December 31.

Compounding quarterly is an important advantage to you because it means higher earnings for you! Here are a few representative examples of how compounding quarterly would increase your earnings:

Rate Per Annum	Simple Interest Rate Resulting From Compounding Quarterly		
	1 Year	5 Years	10 Years
4 3/4%	4.83%	5.326%	6.035%
5 1/4%	5.35%	5.959%	6.84%

At 4 3/4% per annum, compounded quarterly, \$10,000 will increase to \$16,035.20 in 10 years and to \$20,067.12 in a little more than 14 years.

Other amounts would show proportionate growth. Quarterly compounding of earnings of 5 1/4% per annum will increase a \$10,000.00 account to \$16,849.95 in 10 years and to \$20,221.05 in 13 1/2 years.

STANDARD FEDERAL

Savings and Loan Association of Chicago

4192 Archer Avenue, at Sacramento
Chicago, Illinois 60632 — VI 7-1140

OFFICE

HOURS: Mon. and Thurs. — 9 a.m. to 8 p.m.
Tues. and Fri. — 9 a.m. to 4 p.m.
Sat. — 9 a.m. to Noon... Wed. Closed.

Assets over \$135,000,000.00

Surplus and Reserves over \$11,000,000.00

(More than two times legal requirements)

SU "MŪSŲ LIETUVA" Į YLAKIUS

(Tęsinys)

Meškos alaus pramonė ir moksliniai darbai

Žemaitijoje gyvenusieji atsimenamė, kaip skanų alų gamindavo brolių Šadauskų bravoras Mažeikiuose, kaip su tam tikrais nuotykiais bravoras buvo steigiamas.

Atsimenamė, kaip Šadauskų sumanymu buvo suorganizuota bendrovė ir netoli nuo Chicago buvo pradėta gaminti "lietuviškas" alus — "Baltoji Meška". Lankėm "Mešką"; greta bravoro skelbimų laikraščiai korespondencijas spausdino, linkėjom lietuviškai pramonei išaugti.

Meškos alus išėjo nekoks. Atsimenu, geras kaimynas ne tik pats, kad ir aprugusį, alų pirkdavo ir mane ragindavo pirkti — palaikyti lietuvišką bravorą ir tikėtis, gal kita alaus laida bus geresnė. Mūsų pastangos nieko nepadėjo — meška su alaus bačka kažkur nuriėjo ir tik girdėdavome iš buvusių dalininkų, į meškos alų santau-pas įmerkusių, kaltinimus, priekaištus ir net keiksmus: kas kaltas, kad bendrovė bankrutavo?

Praeis dar vienas kitas dešimtmetis ir jau gal mažai kas beprisimins kaip alaus pramonė buvo pradėta ir kaip ji vystyta Mažeikiuose ar Thornton, Illinoisuje.

Ir kai pasiskaičiau "M. L." raštą apie Pikelių apylinkes, kuriame rašoma, kas pikeliškiai yra, randu ne ką kitą, kaip tą pačią "Mūsų Lietuvos" ydą: suminėti tuos asmenis, su kuriais autoriai pasižįsta. Manau, kad pikeliškiais turėtų būti garbė saviškiu laikyti inžinierių Viniją Taujenį, kurs permai mirė Lietuvoje. Jam mirus nekrologiniai bei biografiniai straipsniai buvo Naujienose, Drauge ir kai kurioje kitoje išėjvijos spaudoje, bet "M. L." autoriai būtų lyg jų nematę, tarsi tik savo raštus teskaitytų.

Inž. Vincas Taujenis yra parašęs ir išspausdinęs nemažai studijų apie Lietuvos durpynus

ir žemės nusausinimą (melioraciją). Buvo lektorium Dotnovos žemės ūkio technikumė, skaitė paskaitas Alytuje miškininkystės mokykloje, o po šio karo, universitetan įvedus durpinių katedrą, inžinierius Taujenis buvo katedros vedėjas, profesorius.

"Mūsų Lietuvos" autoriai, apie Pikelius rašdami, inž. Vinco Taujenio nepastebėjo, nepaminėjo, bet jo mokslinių studijų ir tyrinėjimų raštai, reikia manyti, kultūros istorijoje išsilaukys ilgiau, negu kalbos ar raštai apie pikeliškių meškos alaus pramonę.

Apie gaisrą ir senį žydą Berį Šapirą

"I pas. karo metu Ylakai skaudžiai nukentėjo. Gaisras sunaikino apie du trečdalius namų, tačiau miestelis nepriklausomybės metais atsistatė"...

Taip rašoma "M. L.". Ylakių gaisras neturėjo ryšio su karu bei su karo veiksmais. Ugnis prasidėjo karštą vasaros dieną, atlaidų dieną. Turgavietėje ir žydų kiemuose buvo pristatyta iš toliau atvykusių maldininkų ir "bagamaznikų" vežimų. Pavakare, kai atlaidininkai skirstė, viename žydo kieme prasidėjo gaisras. Ugnis taip smarkiai siautė, kad net miestelio gaisro gesinimo mašina, žmonių rankomis spaudžiama vandens pompa, sudėgė. Kol iš Skuodo ir iš Sedos arklų vežimais atvyko gaisrininkai, tai jau ugnis, kaip sakoma, buvo savo pasidėmusi ir skuodiškiams ar sediškiams gaisrininkams teteke tik karštus pelenus, smilkstančių balkių liekanas gesinti. Ylakai toli nuo upės ar ežero, vandens trūko, nes miestelėnų kiemuose esą šuliniai dėl ugnies kaitros buvo neprieinami. Arklų traukiamais vežimais vanduo buvo statinėmis iš gretimų kaimų prūdų gaisrui gesinti vežamas, tačiau tai buvo pylimas vandens, lyg ant įkaitusių pirties krosnies akmenų.

Miestelio degėvai, degančio popierio gniužuliai ir stogų skiedrų gabalai, susidaręs oro sūkurio, buvo toli nešami ir Stripinių kaime užsidegė viena daržinė. Mūsų ir kitų kaimynų namai buvo ištuštinti: drabužiai, lovos, stalai ir kiti baldai buvo išnešti į pievas ar į daržus, o mes vaikai pristatyti saugoti, kad kas nepradėtų vogti. Vyrai ir moterys buvo įsijungę į gaisro gesinimo darbą arba dar į nedegantių namų apsaugą, ant stogų su vandens kibirais budėdami ir vėjo atneštus degulius gesindami.

Miestelis atsistatė. 1923 m. gyventojus surašant ten rasta 999 gyventojai. Keletas namų, ypač apie turgavietę, buvo dviaukščių. Dviaukštis mūras buvo ir mokyklos namas, kiek nuožaliau nuo turgavietės, pastatytas caro valdymo laikais. 1950 metais Naujienų kalendoriuje buvo fotografija su parašu "Tipiški Lietuvos miestelio namai". Atpažinau, jog tai iš Ylakių. Fotografijoje dviaukštis Berio Šapiros namas, kuriame buvo vaistinė. Namas pastatytas po gaisro. Greta vieno aukšto namas, Lietinkio kooperatyvo krautuvė.

Kai senis Šapira mirė, jo sūnus vaistininkas nebeplanorėjo mažame miestelyje gyventi, namą ir vaistinę pardavė, pats išvyko į Klaipėdą kitų vaistinėje provizorium dirbti. Namą nupirko iš Amerikos parvažiavusi p. Baužienė, tai gal ji Naujienoms ar savo pažįstamiems atsiuntė tą fotografiją, parodydama, kokią nuosavybę Ylakuose nusipirko. Tą fotografiją Naujienos panaudojo net po daug metų savo kalendoriuje.

Amerikos lietuvių Baužienė neįgali džiaugėsi Ylakuose nusipirktu namu, nes 1940 metais iš jos namo balkono prabilo Ylakių kompartijos galiūnai, pranešdami j turgų suvažiavusiems, jog nuosavybės atimamos — nacionalizuojamos, jog Lietuviams švies Stalino saulė.

Apie ylakiškių įžymybes rašydama "Mūsų Lietuvos" autorius, kaip minėjau, išdėstė savo jausmus, kaip Izidorius Stripinis šventas giesmes giedodavo. O tų giesmių būta katalikų giesmynuose ir tokių: "Zy-

Anglijos menininkas Jonathan Kenworthy baigia lipdyti impala, kad galėtų nulieti bronzinį paminklą ant rašytojo Ernesto Hemingway kapo. Rašytojo našlei patiko parodoje matyti Kenworthy darbai. Jai patiko jo lipdyba impala. Ji nutarė pastatyti tokį paminklą ant rašytojo kapo. Impala yra pati greičiausiaji Afrikos antelopė.

dai patrakė, kaip vilkai alkani avėlę pamatė", atsieit, Jėzų nukryžiuvojo. Tačiau greta kataliko giedotojo įžymybe reiktų laikyti ir Ylakių senį žydą Berį Šapirą. Kaip atsimenu, jis jau buvo tiek senas, kad jokio "grišto" arba "biznio" nebevarė. Stovėdavo prie pašto durų ir laukdavo, kada paštininkai išskirstys kam laiška atėjo ir pradės išdalyti; vaikščiodavo po miestelį ir vis pokalbiui partneriui ieškodavo. Senis Šapira ne tik apie caro valdymo laikus, kas Ylakuose dėjos, mėgdavo pasakoti, bet ir mums jauniems moksleiviams prisistatydavo "tėvu", tardamas: "U, vaikai, aš jus užauginau"... Na, vaikai, aš jus užauginau"... Na, ir pasakodavo Beris Šapira apie tokius praeities dalykus, kuriuos kartais tėvai nuo vaikų slėpdavo, t. y. apie šeimų nelaimes ar barmius. Beris buvo vaikščiojanti Ylakių enciklopedija — įžymybė.

Nepapuošalas, bet vokiečių okupacijos paminklas

"Mūsų Lietuva" išspausdino prie straipsnio apie Ylakių keltą fotografijų. Pirmoje vietoje ir pati didžiausia yra biuraus

boras Kauno mieste buvo paliktas, perkrikštijant jį į karių įgulos bažnyčią.

Ylakių turgavietės aikštėje "prekybinį pastatą" pastatė Pirmojo karo metu vokiečiai, siekdami vokiško turgaus pavyzdžiu ir Ylakiams duoti "Halle", kur po stogu galėtų vykti prekyba. Darbui vadovavo vokiečių karys, kaip žemaičiai vadinavo "meistras. Gyveno jis mano tėvų name "rekvizuotame" kambaryje. Su vokiečiais žemaičiai susisiekėdavo žydų vertėjų pagalba, nes žydai, kad gerai ir nemokėdami vokiečių kalbos, bet vadinamąja "idiš" kalba lengviau su vokiečiais susiprasdavo, negu lietuviai. Žydų vertėjų anais laikais buvo dorų žmonių, bet buvo ir tokių, kurie tik siekė "padaryti gišę" — sužinoję, kur kuris ūkininkas slapta augina paršuką, slapta melžia karvę ar slapta vištas dedina, — užskūsdavo vokiečiams. Ir kai Hitleris pradėjo žydus naikinti, tai ir labai apgailestaujančius žemaičius girdėjau tariant, jog laida atsukne antrą galą: Pirmojo karo metu puiki vokiečių ir žydų bičiulystė, o dabar buvę bičiuliai žydams" atsilygina".

Ir mano labai gerų mokslo ir jaunystės draugų žydų, su kuriais ir po gegužinės važinėdavome, kartu mokyklos suola trytū vokiečių pasistatytas paminklas.

Caro rusai stengėsi Lietuvą ir Lenkiją surusinti; ne tik žmones nutautinti, bet ir cerkvių bokštais okupuotiems kraštams suteikti rusišką vaizdą. Lenkai Varšuvos centre pastatytąjį soborą nūgriovė, bet lietuviai Kaune soborą paliko. Mat, anais laikais, kai nebuvo namus griaušančių mašinų, buldozeriai ar daužymo kranais vadinamų, vyravo nuomonė, jog lengviau buvo soborą pastatyti, negu jį išardant nūgrauti. Lietuviams triko jėgos, trūko lėšų, trūko ir pasiryžimo, tad rusiškasis so-

limerkė kuris nors lietuvis, lengvai pasiduodamas vokiečių paraginimui žudyti, tačiau, kiek žinau, net pirmame bolševikmetyje, nuo žydų nukentėję kai kurie žemaičiai naikinamiems žydams stengėsi padėti ir juos gelbėti.

Taigi, kaip lietuviai nepajėgė Kauno rusifikacijos simbolį soborą sugriauti, taip ylakiškiai žemaičiai nepajėgė nūgrauti tą vokiečių pastatytą "prekybinį pastatą", nors valščiaus taryboje tas klausimas buvo ne kartą svarstytas. Žydai Ylakuose prekybą varė, krautuves turėjo savo namuose. Vokiečių pastatytame "prekybiniame name" prekybinius gabumus nesekmingai bandė keletas lietuvių — jų krautuvės dėl vienos ar kitos priežasties užsidarė — bankrutavo. Tas "prekybinis pastatas", pastatytas, turgavietės šiaurės pakraštyje, užstojo ne žydų, bet kitų, nepriklausomybės laikas akiradusių, prekybinių namus. (Vaserienės, latvio šikšnio), tad žydams visai nebuvo rūpescio ir n ebuvo reikalo veikti, kad tas "prekybinis pastatas", miestelio vidažą gadinąs, būtų nūgrautas. Gal toji lietuvių prekybininkų nesėkmė tapo apvaimikuota to griozdiško vokiško namo fotografijos "Mūsų Lietuvoje" išspausdinimu.

Ačiū Br. Kvikliui už "Mūsų Lietuvos" knygas. Jose yra daug daugiau vertingų dalykų, negu kad čia paminėta viena kita tos knygos menkystė.

(Pabaiga)

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

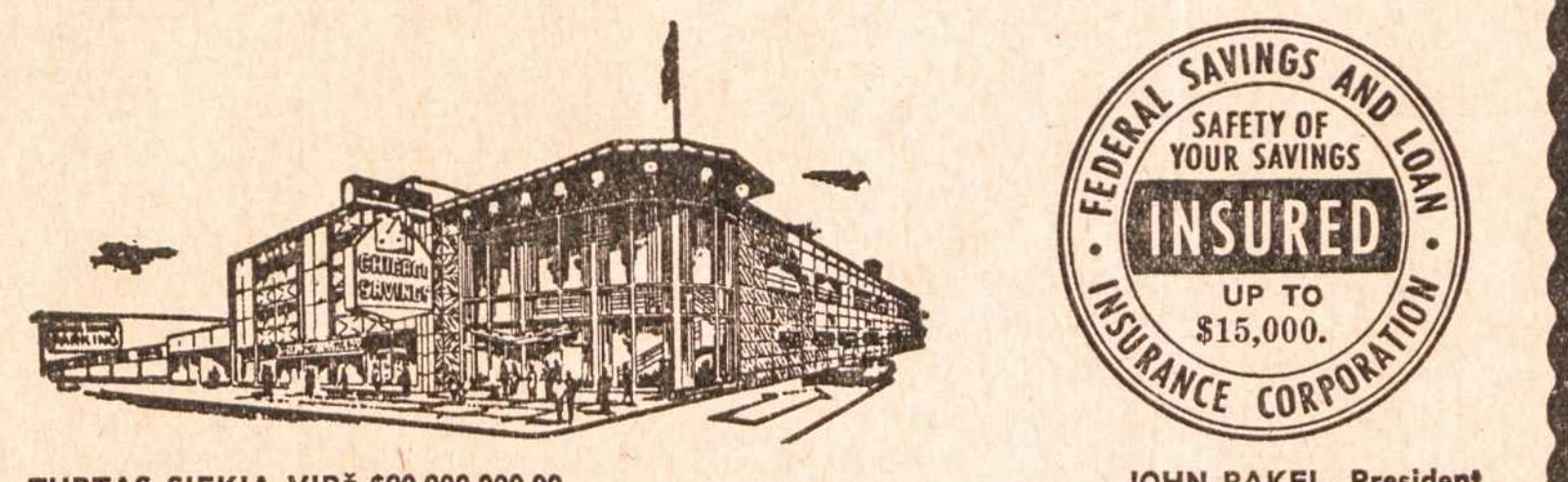
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

Kurkite geresnę ateitį

Įsijunkite į CHICAGO TAUPYMO BENDROVĖS Taupytojų Praturtėjimo Planą! Pasirinkite Jums tinkamiausią Mėnesinį Taupytojų Praturtėjimo planą iš žemiau nurodytos lentelės, sudarytos pagal dabar taupymo knygelėse mokamus 4% %. Pradėkite taupyti dabar geresnei savo atečiai.

ŠTAI MĖNESINĖ TAUPYMO LENTELĖ:

MĖNESINĖS SANTAUPOS	MĖNESINĖ TAUPYTOJŲ PRATURTĖJIMO LENTELĖ									
	2 YRS.	4 YRS.	6 YRS.	8 YRS.	10 YRS.	12 YRS.	14 YRS.	16 YR.	18 YRS.	20 YRS.
\$10.00	\$252.13	\$524.08	\$833.30	\$1,167.46	\$1,534.51	\$1,937.70	\$2,380.57	\$2,867.04	\$3,401.40	\$3,988.36
20.00	504.26	1,058.16	1,666.59	2,334.91	3,069.02	3,875.39	4,761.14	5,734.08	6,802.80	7,976.72
30.00	756.39	1,587.25	2,499.89	3,502.37	4,603.53	5,813.09	7,141.71	8,601.12	10,204.20	11,965.08
40.00	1,008.53	2,116.33	3,333.18	4,669.82	6,138.04	7,750.78	9,522.28	11,468.16	13,605.60	15,953.43
50.00	1,260.66	2,645.41	4,166.48	5,837.28	7,672.55	9,688.43	11,902.85	14,335.21	17,007.00	19,941.79
60.00	1,512.79	3,174.49	4,999.78	7,004.73	9,207.06	11,626.17	14,283.42	17,202.25	20,408.40	23,930.15
70.00	1,764.92	3,703.58	5,833.07	8,172.19	10,741.57	13,563.87	16,663.99	20,069.29	23,809.80	27,918.51
80.00	2,017.05	4,232.66	6,666.37	9,339.65	12,276.08	15,501.56	19,044.56	22,936.33	27,211.19	31,906.87
90.00	2,269.18	4,761.74	7,499.66	10,507.10	13,810.59	17,439.26	21,425.13	25,803.37	30,612.59	35,895.23
100.00	2,521.32	5,290.82	8,332.96	11,674.56	15,345.09	19,376.95	23,805.70	28,670.41	34,013.99	39,883.59

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$90,000,000.00 JOHN PAKEL, President

5 1/4% Certifikatų sąskaitos
Certifikatai išduodami tūkstantinėmis. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai.

4 3/4% Ant visų knygelėlių sąskaitų

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- Free community rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- Sell & redeem U.S. Bonds
- Two large free park'g lots
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

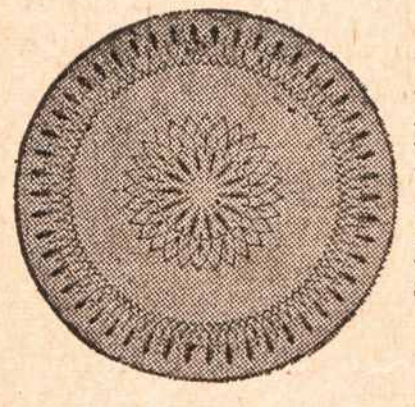
Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVENUE Tel.: GR 6-7575

HOURS: Pirmad. — 12:00 P. M. — 8:00 P. M., Antrad. — 9:00 A. M. — 4:00 P. M., Treč. — Uždaryta visą dieną, Ketvirtad. — 9:00 A. M. — 8:00 P. M., Penktad. — 9:00 A. M. — 8:00 P. M., Šeštad. — 9:00 A. M. — 12:30 P. M.

smart hostess

Apsukriai šeiminei labai lengva užsitarnauti pagyrų už puikiai padengtą stalą. Svarbu pradėti puikiais stalo lėkštėmis, rodančiomis gerą jūsų skonį. Dabar lengviau negu bet kada sukelti visų jūsų svečių pavydą, priimant Midland Savings dovaną... Sumanios šeiminkės, mokančios sudominti svečius, žino mūsų dovanos svarbą taupytojams. Iš trijų puikiausių pavyzdžių, pasirinkite išsiskiriančius American Ceramic Indus... 16 vienetų setas keturiems. Kiekviename sete yra 4 puodeliai, 4 lėkštės, 4—5 1/2" dubenėliai vaisiams, 4—9 1/4" lėkštės. Kad suspėtumėte tuojau pasirinkti mėgiamiausius, atvykite tuojau. Kad galėtumėte gauti šią dovaną, turite padėti \$300 ar daugiau į naują arba jau esamą jūsų sąskaitą prieš 1969 metų sausio 31 d. Apgailestaujame, kad galime duoti tik vieną dovaną taupytojui. Paštu dovanų nesiuočiame.

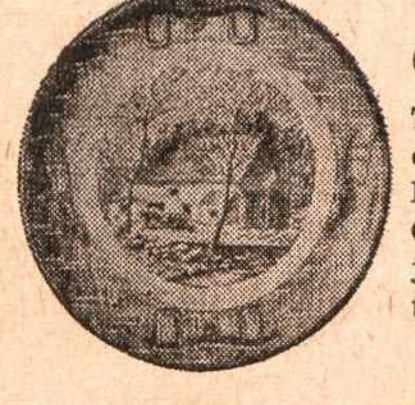

FASCINATION

Moderni, kaip rytojūs. Geometriškai tikslius sukūrėliai sukasi viduryje ir pakraščiuose. Sviesi ir žvilgantai, ji nustato jūsų draugams suruoštų sėkmingų pokylių toną.

PROVINCIAL

Malonūs Early American motyvai turi spalvingą laukų žavingumą. Gražūs simetriški piešiniai tinka visoms progoms.

CURRIER & IVES

Tradicinius vaizdus sustiprina dekoruoti ir suderinti kraštai. Niekad neišeinantieji iš mados Currier & Ives brėžiniai pagyvina jūsų stalą, kaip tai gali padaryti tiktai geras skonts.

Hours: Monday, Tuesday, Friday, 9-4:30 • Thursday, 9-8 Saturday, 9-1 • Closed Wednesday

4 3/4%

PASSBOOK SAVINGS
Paid and Compounded Semi-Annually

5 1/4%

6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES (Minimum \$10,000) or 1-YEAR SAVINGS CERTIFICATES (Minimum \$5,000)

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4470

Subscription Rates:	
In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	

Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$5.50
vienam mėnesiui	\$2.00

Kitose JAV vietose:	
metams	\$16.00
pusei metų	\$8.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Prieš 120 metų

Nuo seniai yra įsigyvenęs posakis, kad istorija kartojasi. Aišku, kad tvirtinti, jog iš tiesų taip yra, jokiū būdu nesuderinama su faktais, su tikrove. Tačiau, kad kai kuriais atsitikimais gali pasitaikyti, jog tikrai pasikartoja, vienu metu įvykiai vystosi tarsi lygiagrečiai su kitų metų įvykiais, tokių atsitikimų pasitaiko.

Suprantamas daiktas, jog tokie išimtinai atsitikimai ir prisidėjo prie dažnai kartojamo posakio, kad "istorija pasikartoja".

Šiuo atveju ir kalbėsime apie tokį būdingą dviejų metų istorijos pasikartojimą. Vadinasi, apie tų dviejų metų įvykius, kurie iš dalies lygiagrečiai vystėsi.

Pirmiausia prisiminkime 1848 m.: kas tais metais įvyko, kokių vilčių jie sukėlė Europos istorijoje ir kaip jie baigėsi.

Kaip žinia, 1848 metai buvo nepaprasti. Visa Europa buvo sukrėsta revoliucinio bruzdėjimo. Sudrebėjo karalių sostai. Kai kuriems net teko su sostais atsiseivinti. Nelabai saugiai jautėsi ir mažesni valdovai.

Atrodė, jog tai revoliucinei audrai praūžus Europa iš pagrindų pasikeitė. Tačiau taip atrodė tik metų pradžioje. Kai 1848 metai pasibaigė, tai beveik jokių pakaitų neįvyko: grįžo į savo postus tie patys valdovai. O kurie negrįžo, tai jų vietas užėmė kiti, net blogesni už tuos, kuriuos pavadavo.

Panašumas tarp to, kas įvyko prieš 1848 m. (atseit, prieš 120 metų), ir to, kas įvyko 1968 m. (vadinasi, pernai), yra iš tiesų nemažas. Centrinėje Europoje, kaip teigia žinomas žurnalistas William V. Shannon, revoliucinį judėjimą tada sutriuškino Rusijos caristinės imperijos intervencija.

Kaip žinia, Habsburgų monarchijoje (susidėjo ji iš Austrijos, Vengrijos ir Čekoslovakijos) įvyko sukilimas. Tiek monarchas, tiek kancleris Metternich pabėgo. Vengrijai buvo suteikta autonomija, kuria ji nepasitenkino ir reikalavo visiškos nepriklausomybės.

Į pagalbą Austro-Vengrijai atėjo Rusija, kuri buvo vadinama "Europos žandarais". Caras pasiuntė kariuomenę į Budapeštą ir sutriuškino sukilėlius. Tokiu būdu Austro-Vengrijos imperija buvo atsteigta.

Įvyko 1848 m. sukilimai ir revoliucijos taip pat Pran-

PLB seimui pasibaigus (17)

Fantazijos ir įžeidžiantieji prasimanymai

P. STRAVINSKAS

(Tęsinys)

3) Dėl pastangų ir "resursų" laisvinimo darbui.

Dr. K. Keblio aiškinimas, kad mes reikalaujame "visas pastangas" ir "resursus" sutelkti tik tai vienai laisvės kovai neleistina mūsų minčių ir idėjų iškreipimas, perdant mūsų tuos "reikalavimus".

Man neteko girdėti iš savo "valstybininkų" (laisvinimo darbe besireiškiančių veikėjų) jokio pavydu ar neatpykanta persunktų kultūrininkams kalbų ar skaitytų tokių jų raštų. Rodos, ir kiti to nebus pastebėję. Iš tikrųjų, mes visi trokštame, kad mūsų viešoji veikla būtų plačiai išsiskleidusi: kad lietuviai reikštų moksle, mene, literatūroje, žodžiu sakant, dvasinės kūrybos srityse, kuri mus stiprina, kuri duoda mums jėgų ir laimės kovai. Tikrai mes sakome, kad lygiagrečiai svarbus ir Lietuvos laisvinimo darbas; kad ir jo turime neužmiršti; gal net turime jį ir pirmo eilės statyti. Bet tas gi nereikia, kad mes reikalaujame "visas pastangas" ir "resursus" sutelkti "tikrai vienai" laisvės kovai". Iš kur tą dalyką Dr. K. Keblys išlaūžė?

Tegul palygina jis, garbingasis "tautininkas", savo aukas kultūros reikalams (turėdamas prieš akis dar ir savo, kaip pro-

fesoriaus, pajamas) su skurdžiausiose sąlygose gyvenančio, mūsų visų apleistos (jo, Dr. K. Keblio, dargi net ir tikruoju tautos veikėju, "tautininku" ne laikomo) mūsų politinio veikėjo, buv. ilgamečio Vlako pirmininko prel. Mykolo Krupavičiaus dažnomis ir stambokomis aukomis parėmimą kultūros darbų, ir tada "tautininkas" Keblys pajus ir savo atsakomybę už savo PLB seimo auditorijai ištartus žodžius.

4) Dėl kultūrinės laisvės pas mus.

Dejuoja Dr. K. Keblys, kad mes "neangažuota" kultūrinę kūrybą laikome "nesusipratimu". Ir vėl netiesa. Vėl mūsų įžeidžiamas. Kultūrinės kūrybos yra visokios, net ir tokios, kuriose jokios idėjos negali būti. Tai kaip mes dabar visą "neangažuota" kultūrinę kūrybą galime laikyti "nesusipratimu"?

Zinoma, mes pageidaujame, kad šiose tremties sąlygose mūsų mokslo žmonės, mūsų menininkai, rašytojai, muzikai, teatralai ir kiti kultūros kūrėjai panaudotų savo talentą tautos dvasiai kelti (kaip tik ugdyti tai lietuvių, kuriai mirtinga pavojų) mato gi Dr. K. Keblys.

Tą dalyką aiškėn kelia ir daugelis mūsų kultūros veikėjų, pvz., mūsų tautinių motyvų cūzijoje ir Vokietijoje. Prancūzai nuvertė karalių Liudviką ir įsteigė respubliką, kuri neilgai tegyvavo ir kurios menamas prezidentas netrukus pasiskelbė imperatorium Napoleonu III.

Amerikai 1848 m. buvo kur kas laimingesni. Ji tada taip pat kariavo, bet karą su Meksika laimėjo. Tai tokia labai trumpa ir labai suglausta 1848 m. istorija. Ką ji bendro turi su pereinamųjų metų (atseit 1968 metų) istorija?

Bendrai imant, kai kurie tų metų įvykiai pusėtinai sutampa. Pavyzdžiui, imkime kad ir dabartinę Kremliaus imperiją, kuri 1968 m. suvaidino Čekoslovakijoje tokį pat žandarų vaidmenį, kaip prieš 120 metų Rusijos caras. Maža to: Kremliaus valdovai ir ateityje yra pasinešę tą žandarišką vaidmenį vaidinti. Apie tai jie net nesidrovi viešai skelbti.

Kaip prieš 120 metų, taip ir dabar, Amerika tebekariauja. Kaip tada visur vyko (labiausiai Europoje) sukilimai, savo rūšies revoliucijos, taip buvo ir 1968 m. Prisiminkime tik Prancūziją, kur galingasis Charles de Gaulle vos-ne-vos atsilaukė.

Nemažai maištavimų, riaušių ir visokių kitokių sukrėtimų įvyko 1968 m. Visa tai (žinoma, tik iš dalies) ir primena 1848 metų istoriją. Vadinasi, primena tai, kas įvyko ir kaip įvyko prieš 120 metų.

paveikslų kūrėjas dail. Jurgis Juodis ir kiti. Bet ir čia jokios prievartos mūsų kūrėjams nieks nedaro. Net ir spauda, žiūrėk, viena tą tautinės kūrybos idėją kelia, o kita — ne. Pvz., mūsų katalikiškasis Draugas, rodos, "tautininko" (ar "pusiau tautininko") kunigėlio moderuojamas neparėmė dail. Jurgio Juodžio tautinių ir religinių motyvų parodos, o kai aš parašiau tam savo pasaulėžvalgos laikraščiu, rodos, nebloga idėjinės minties straipsnelį "Menas ir idėja" (vėliau paskelbta katalikiški "Tėviškės žiburys"), tai Draugo kunigėlis gražino man jį, netgi be lydraščio... Ar gali aš (sakykim, "valstybininkas") ant jo pykti? Ne. Gal tik jo pasigailėti... Taigi, laisvė Amerikoje. Jokios prievartos nėra mūsų "tautininkams", besiveržiantiems į tą "laisvę" su sava "neangažuota" kūryba.

5) Dėl "kultūrinės veiklos" "pajungimo" "tiesiogiai tarnauti laisvės kovai".

Niekas tokio "pajungimo" ne reikalauja, ypač kad dažnai tokios "tiesioginės" tarnybos ir negali būti — Dr. K. Keblys skelbia netiesa.

6) Dėl "neapykantos aistrų" prieš visus komunistus.

Dr. K. Keblio aiškinimas, kad mes degame neapykanta kiekvienam komunistui, tiek rusui, tiek lietuviui, netgi ir kiekvienam "LTSR pareigūnui", pasakius, yra ne tik netiesa, bet tiesiog mūsų įžeidimas.

Anksčiau taip rašė tikrai bolševikai apie mus, parodydami Lietuvos žmonėms mūsų "fanatizmą". Prieš kurį laiką ėmė platinti tuos šmeižtus Dr. K. Keblio "tautininkai" savo spaudoje, kiek girdėjau, netgi ir kaiku tėvai Jėzuitai savo pamoksluose Chicagoje, o dabar, drįso taip mus įžeidinėti ir PLB seimo prelegentas savo paskaitoje apie "valstybingumą ir tautiškumą"...

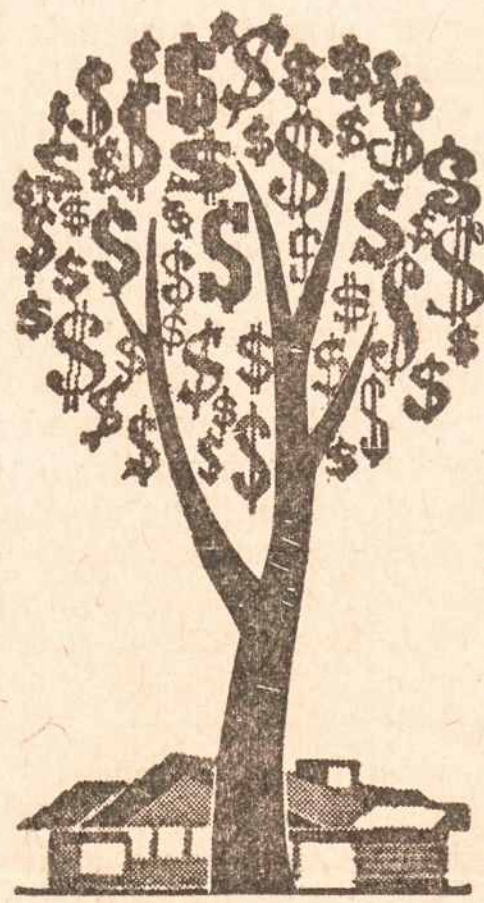
Iš tikrųjų gi mes jokios neapykantos žmogui, netgi ir komunistui, kaip klystančiam žmogui, neturime. Mes tik išstojaime į griežtą kovą su komunizmu, kaip didžiausiu žmonijos blogiu ir nelaime. Mes "nesilaizome" komunistams, kaip Dr. K. Keblio "tautininkai" (neišskiriant nei nesena buvusio jo "resistentų" frontininkų, mes nesiekiamo su jais jokių "ben-

dradarbiavimų", mes įspėjame visus, kad jų mums siūlomas "bendradarbiavimas" yra apgaulingas chruščiovinės "koegzistencijos" idėjos atšvaitas, tos idėjos pritaikymas mums, tikslu mus įtraukti į Agitpropo pinkles ir žabangas, tikslu mus idėjiškai dezorientuoti ir palaužti mūsų nusistatymą prieš komunizmą, svarbiausia, tai suparaližuoti mūsų jėgas, vedančias darba Lietuvos išlaisvinimo kovą.

Aš irgi esu griežtos kovos su komunizmu šalininkas, taigi tas, anot Keblio, "valstybininkas", bet aš nekarta savo straipsniuose pasisakiau prieš aklašias neapykantos aistras, prieš fanatizmą, svarbiausia, tai suparaližuoti mūsų jėgas, vedančias darba Lietuvos išlaisvinimo kovą.

Sekančiame straipsnyje bandysiu dar atskirai išryškinti ne tik savo, bet, manding, ir visų mūsų, Keblio pavadintų "tautininkais", dorinius principus kovoje su komunizmu ir sovietiniu okupantu.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4%

MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4%

TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti

MELSKIMĖS PROTĖVIŲ KALBA

Rašo JONAS KASELIČNAS

14

Tiesiog niekaip suprasti negalima, kad trijų milijonų Lietuvai už paskolintus ar atiduotus kunigus šiandien niekas jokių išskolinimų neaučia net ir jos nelaimės valanda? Kodėl? Ar kitų katalikiškų kraštų jaunuoliai lietuvių kalbos šv. Kazimiero Kolegijoje neįmoksta? Argi bažnyčia ir vėl laukia, kad mūsų kunigams išseks lenkų dvasiškai būti iškviešti Lietuvoje tikėjimą skleisti? Žinoma, tik Dievui suprantamiausia įenų kalba, nes "paganska" (pagonių) lietuviškoji kalba maldoms jiems niekada netiko? Ar mūsų kunigai tinkami tik svetimas kalbas mokytis ir bažnyčiai pageidaujamas pasauliniais katalikais išvirsti? Ar koks kitoks galas susiprasti, skolininkams ir pačiai bažnyčiai "trukdo", kad jau lietuviškųjų pašaukimų išsibaigimo tragedija jiems nieko nebesako? Ar užuot skolą ir 786 kunigus prie savųjų avelių sugrąžinus, jau širdžiai daug maloniau tik tautinių bažnyčių ir paraprijų nurašinėjimais džiaugtis?

Kadaise iš komunizmo juokėmės, nukaldami tokius apibūdinimus: "Šiandien valgykim tavo, o rytoj valgysim kiekvienas savo", arba "Kas tavo, tai mano, o kas mano, tai ne tavo." O iš patyrimo su savuoju (?) tikėjimu išveivijoje šioms frazėms parvešime dar ir patobulinimą: "Iš neturinio atimk — turinčiam pridėk!" Taigi, jei iš Lietuvos išbėgome tik skurdžiais kišenėse, tai į ją jau sugrįšime ir sielos skurdžiai, tikrai dvasios elgetos. Gėda būtų taip sakyti, bet nesakydamas dar didesnės gėdos vertas būčiau! Taip, nes tyliėjimais jau ir savo mirusiųjų sieloms skriaudų pridarėme!

Dar šiek tiek toliau žvelgiant ir neiškumų susidaro, ar tų kunigų mums svetimieji tikrai neduoda,

ar tik mes patys jų neprisiimam? Iš gausybės atsisaukimų kunigų reikalui tik vienoje vietoje užtikau prisitarimą, kad priimant svetimtaučius vienuolijos nutaustų. 1964. III. 3. DRAUGAS "Pašaukimų Arenos" puoselėtojas, dar ne prelegentų paskaitų neįsklausęs, jau turėjo nesugriaujamą išvadą pasidargęs: "Dėl pašaukimų stokos lietuviškieji vienuolynai stovi dilemoje: arba robotis ir toliau pašaukimais vien iš lietuvių tarpo ir, jų mažai esant, pamažu nuskursti ir išnykti; arba išlaikyti ir plėsti savo veiklą, priimant svetimtaučius ir taip pamažu nutaustant."

Jei bažnyčia katekizme būtų pasirašiusi prievolę "Melskis Protėvių Kalba", tai ir vienuolynai atgautų Lietuvoje turėtąjį pavadinimą, būtent: KATALIKISKI-KIEJ! Ir dilemų nebeturėtumėm. Kad apsiribodami lietuviškais pašaukimais vienuolynai išnyks — tiesa. Neišnyktų tik "Melskis Protėvių Kalba" pataisai esant, nes tuomet svetimtaučių vienuolynai lietuviškas pavardes ir "lietuviškus" vienuolynus nukreiptų. Tačiau, nėsant tų trijų žodžių pataisos, trečiasis teigimas, kad priimant svetimtaučius pamažu nutaustumėm, yra teisingas. Jei tuo reikalu "pašaukimų arenų" ruošėjai būtų paprašę prof. J. Ereto, prof. A. Senno, ir daugelio į juos panašių pasisakymo, tai, manau, nė jie patys negalėtų pasisakyti, turėję intenciją Lietuvą nutautinti. Bet jei šie vyrai būtų pareiškę norą "lietuvišką" vienuolyną užsidaryti, tai, be abejo, tie keli svetimtaučiai būtų visą įgulą nautinę, nes, nežinant kuria kalba kas melstis turi, lietuviški pašaukimai nautasta. Kad šito neatstiktų, lietuviškosios vienuolijos ir kongregacijos, prieš priimdamos svetimtaučius, turi išrašyti savo kaktose, prie didžiųjų vienuolynų vartų, vyskupijai knygoje ir raštu antgalviuose tokį šūkį: DIEVO GARBEI IR LIETUVOS GERŲVEI ČIA MELDŽIAMASI TIK LIETUVIŠKAI! Tada svetimtaučių pašaukimai žinos, kokį vienuolyną pasirenka ir kokio laipsnio pavyzdinumą rodyti turės. O ypatingai to pavyzdžio jau šiandien yra reikalingi lie-

tuviškų pavardžių nešiotojai, su kuriais bet kokia kova yra sunkesnė, negu su lietuvių ir Lietuvos nepažįstanciais svetimtaučiais.

Tačiau bažnyčios doktrina, atrodo, šitokio šūkių "kalikus" yra jau senai sutradžiusi ir palaidojusi. Tikresnis yra bendro memorandumo šv. Tėvo kelias dėl "Melskis Protėvių Kalba" prievolės dangaus knygoje įšvedimo, kad niekur paskirų šūkių pasirašyti nebereiktų ir vilkai sotūs išliktų galėtų ir avys nepaliestos būtų.

Niekaip nesiderina išsireiškimas "PAŠAUKIMAI LIETUVAI" ir prisaiškinimas "grįžti Lietuvon", kaip kad to reikalaujama iš naujai išventintųjų šv. Kazimiero Kolegijos auklėtinių Romoje. Lietuvoje kunigai buvo prisaiškinami *dirbti Dievui bei bažnyčiai per žmogų!* Ar tik kas nors nėra užsimojęs sąmoningai mus klaidinti, kad tik nekalbėtumėm apie Lietuvos žmones šioje Geležinės Uždangos pusėje? Argi virš tautinė bažnyčia ne virš tautinė, kad turi laukti komunizmo pasitraukimo? Ar ne tas pats Dievas su tremtiniais pasitraukė ir bažnyčia nebe pati motina mums beliko? Ar šioje *Gel. Uždangos pusėje Dievas bažnyčiai parūpino Lietuvos žmonių, kad per juos negalima būtų Lietuvai patarnauti nei valandos nelaukiant?* Ką nori mums pasakyti prel. Balkūnas, "Pašaukimų Lietuvai" fondo autorius, kad šie pašaukimai dirbs tų kraštų bažnyčiose kur jie apsigyvenę, kol Lietuvon kunigų neišleisčia?

Prelatas sako, kad mes skolingi Lietuvai ne mažiau 300 kunigų. Iš statistikos matosi, kad išveivijoje 786 kunigai. Kokių gi būdu ta skola galėjo sumažėti iki trijų šimtų? Be to, kas bažnyčiai esame tie "mes", jei ne tik 300, bet ir visais 786-iais kunigais operuoja tik svetimtaučių vyskupijos? Mūsų vyskupys į jų skirstymą neturi jokių teisių. Tą ir pats prelatas patvirtina, kad "jie dirbs tų kraštų bažnyčiose, kur yra apsigyvenę". Kaip galima lietuvius išskolinusiais vadinti, kad tų lietuvių pašaukimus svetimtaučiai kunigai ka-

tekizuoja. Niekaip suprasti neįmanoma, apie kokias skolas prelatas kalba?

Galimas dalykas, kad tuo užmetimu prelatas netiesioginiai nori pasakyti, kad mes kiek galėdami greičiau įteiktume prašymą šv. Tėvui dėl tų 786-ųjų kunigų ir savo prieauglio susigrąžinimo, kad kiekvienu momentu būtumėm pasiruošę skolas likviduoti ir kad galėtume priversti atsisteiti ir mums išskolinusius? Tai jau kitas reikalas. Bet dėl to nėra ko kalbėti išsisukinėjant, kalbant per pusę lūpų! Atrodo, kad prelatas tą ir nori išreikšti, nes sako: "Negalima laukti išsilaisvinimo dienos, kunigų ir vienuolių kadra dabar turim paruošti!"

O visgi prel. J. Balkūno tame pačiame straipsnyje yra ir optimistiškos žinios. Esą "lietuvių kunigų pasaulyje yra vyskupų kurijose, gimnazijose, seminarijose ir net universitetuose, nekaltant apie paraprijas ar šiaip įstaigas. Kunigų specializitū turėsime Lietuvai įvairioms šakoms. Jie noriai vyks Lietuvon naujai atkurti katalikiško gyvenimo. Kiekviena lietuviška vienuolija grįš tėvynėn įsikurti."

Vaje, vaje, tai kaip čia pagaliau reikalai stovi iš tikrųjų? Ar plačiame pasaulyje vyskupų kurijos, gimnazijos ir net universitetai jau perėjo mūsų kontrolėn, kad prelatui žinomas ten dirbančių kunigų nusistatymas dėl vykimo Lietuvon katalikiško gyvenimo atkurti? Kokio "katalikiško" gyvenimo atkurti? Ar tokio pat, kokį išveivijoje "susikūrėme", kur lietuviškų poterių mokymas ir kalbėjimas reikštų tautinę, bet ne religinę pareigą?

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

JOS VISAD RAŠO

TEISYBĖ

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKIŲ
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma liginis pagal susitarimą.
Jei neatšiliepija, skambinti HU 8-3222
Telefonai: PProspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 64th Place
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9, antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį ir šeštadienį susitarus.
Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET

Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p. Liginiai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. 2-5, 7-9 val. Penkt. 2-5 ir šeštadienį 10-2 val.

Rez. Of. 9-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2678
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiliepija, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-4867

DR. BR. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 8-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 8-8 val. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
ATOSTOGOSĖ IKI
1969 M. SAUSIO 6 D.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9601

DR. J. MĖŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį nuo 9:00-2:00 p. p.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba

Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Valandos pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį nuo 2-5 po pietų, ketvirtadienį nuo 8-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-4730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-5 val. vak. Penktadienį 10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį 10-12 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Ligininės pradės kampaniją fondams sukelti

Skokie (14 mylių nuo Čikagos) Valley Community Hospital ateiptyje pradės kampaniją \$1,700,000 surinkti. Prie dabar turimos 153 lovų ligininės norima pristatyti trobesį su dar 100 lovų, taip pat patobuliant laboratorijas ir kaikuriuos kitus įrengimus.

Joliet Regional Hospital Development Assn. (37 mylios nuo Čikagos) planuoja sukelti \$4,500,000 fondą. Pinigai numatoma St. Joseph ir Silver Cross ligininėms praplėsti ir patobulinti įrengti.

Nužudė moterį jos namuose

Mrs. Gertrude Wittbordt, 44 m., 5233 So. Bishop St., rasta sumušta ir subadyta jos miegamajame kambaryje sekmadienį, gruodžio 29 dieną. Moteris gyveno viena, buvo įmonės darbininkė, išsikyrusi su vyru. Ją rado nebegyvą jos sios dukters vyras Ronald E. Kurzido. Policijos manymu moterį nužudęs ją pažinęs asmuo, nes piktadario ar piktadarių išlaužimo į namus ženklų nerasta.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma liginis pagal susitarimą. Del valandos skambinti telefonu HE 4-2123 jei neatšiliepija, tai telef. GI 8-6195

Tel. Ofice: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-1 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PProspect 6-5084

MOVING

Apraustas perkrausymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS

LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ
pirkėjams ir tiems, kurie buvo užėję pasižiūrėti.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HElock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE
CHICAGO, ILL. 60629

SEARS

HERITAGE
Memorials
Antkapiai ir Paminklai yra pilnai garantuoti
Sears, Roebuck and Co.

KAINŲS nuo \$79.95 į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo.
Kapinių mokesčiai atskirai. Pigus, geras patarnavimas.
6153 South Western Ave. Tel. HElock 4-4800
THOMAS J. KEARNS, vedėjas

Kanadiečiai nori išbandyti naujas telefonų būdeles. Vancouver, B. C., miestelyje jau pastatė kelias paveikles maitinamas būdeles. Jeigu jos bus praktiškos, tai tada bus užskaitytas didesnis jų kiekis.

sios dukters vyras Ronald E. Kurzido. Policijos manymu moterį nužudęs ją pažinęs asmuo, nes piktadario ar piktadarių išlaužimo į namus ženklų nerasta.

Nušovė krautuvės savininką

Robert Loggins, 27 metų, turėjo krautuvę — 1846 West Lake Street. Sekmadienį jį matė kaimynai krautuvėje argumentuojant su dviem vyrais. Argumentų rezultate Loggins, atvežtas į liginę jau buvo miręs.

Cramerio padėtis gerėja

Penktadienį priešpiet Erviniui F. Cramerui Presbyterian St. Luke's liginėje buvo suteikta kito žmogaus širdis.

Sekmadienį, gruodžio 29 d. 10 val. ryto daktarai sakė, kad Cramerio padėtis esanti labai gera, žymiai geresnė negu praėjusią dieną. Sekmadienį gydytojai leido Cramerio žmonai Amy ir dviem dukterim atlankyti liginę.

Gydytojai praneša, kad Cramer bus laikomas bent porą savaitių izoliuotas nuo kitų liginų. O ir po to jis dar bus ypač rūpestingai globojamas. De-damūs pastangos, kad Cramerio liga nesusikomplickuotų.

Apsaugos parada nuo paukščių

Joe Fink, Wilmette (16 mylių nuo Čikagos) gyventojas, apsiėmė nubaidyti paukščius nuo Pennsylvania Avenue medžių Washington, D. C., kad jie nesuterliotų publikos (stebėtojų) drabužių laike prezidento Nixono inauguracijos (įvesdinimo).
Jis apibarstęs medžių šakas chemikalais, kurie dilgina paukščių kojas ir paukščiai skrenda į kitus medžius.
Pennsylvania Ave. inauguracijos metu ruošiamas didysis paradas.
Erzina paukščių kopas chemikalai po kurio laiko išgaruoja.

Daugiau įrengimų alkoholiui matuoti

Čikagos policija jau keletą metų vartoja įrengimus nustatymui, kiek daug girtas mašinos vairuotojas yra alkoholio išgėręs.

Dabar pranešama, kad ir valstybės policija Čikagos apylinkėje gaus tokius pat įrengimus. Viena tokių įrengimų stotis bus Des Plaines apylinkėje, kita Blue Island mieste.
Neužilgo po to numatoma šitokias stotis įrengti ir visoje Illinois valstijoje.

5 žuvo gaisre

Orland miestuke, Cook apskrityje, Marian Biddle šeimos 8 kambarių mediniame name pirmadienį kilo gaisras. Žuvo Marian Biddle 50 metų, jo žmonos tėvas John Hunt 80 metų, Biddle trys vaikai: du sūnūs 7 ir 9 metų ir duklė Georganne 15 metų; trys kiti vaikai buvo sužeisti.

Illinois Prekybos Rūmai už pajamų taksus

Illinois State Chamber of Commerce pirmadienį (gruo-

džio 30 d.) pareiškė, kad ši įtakinga valstybės biznierių organizacija, priskaitanti savo narius 20,000 kompanijų, priima sumanytą įvesti Illinois valstijoje pajamų taksus. Pajamų taksai priimami principu. Organizacijos pareigūnai išdėstė ir kaikurias sąlygas pajamų taksų pagrindui paremti.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Lietuvos Brighton Parko Moterų klubo metinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, sausio 2 dieną, 8 val. vak. Vengeliškas salėje, 4500 So. Talman Ave. Nares prašome atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
E. McNamee, nut. rašt.

— SLA 134-tos Moterų kuopos pirmas šių 1969 metų susirinkimas įvyks ketvirtadienį, sausio 2 d., Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžia 7:30 val. vak. Visos narės prašomos gausiai atsilankyti.
H. B.

JOHN KARPUS
Gyv. 725 West 19 St., Chicago, Illinois
Mirė 1968 m. gruodžio 30 d., 4:00 val. po pietų, sulaukęs 64 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kauno gubernijoje, Telsių apskr. Nulūde; motina Monika Miskeriene. Lietuvoje liko 2 seserys — Bronė Sadauskienė ir Anelė Urbonienė su šeimomis, ir daugelis kitų giminių, draugų bei pažįstamų.
Priklausė Susivienijimui Lietuvių Amerikoje 36-tai kuopai. Kūnas pašarvotas Povilo Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted St. Ketvirtadienį, sausio 2 d. 1:30 val. po pietų bus lydimas iš koplyčios į Lietuvos Tautinės kapines.
Visi a. a. John Karpus gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nulūde lieka:
Motina.
Laidotuvių Direktorius Povilas Ridikas. Tel. YA 7-9111.

Šešių Metų Mirties Sukaktis

KAZYS P. GUGIS

Mirė 1963 metų sausio 2 dieną liginų slaugymo namuose, sulaukęs 84 metų amžiaus. Jis gimė Lietuvoje, Raseinių apskr., Betygalos vls., Pagyvenyje. Baigęs Liepojaus gimnaziją 1902 metais, Gugis atvažiavo į Ameriką ir apsigyveno Chicagoje.

Pradžioje dirbo sunkų fizinį darbą, o vakarais lankė mokyklą. 1912 metais baigė Armour Technikos Institutą ir gavo inžinieriaus laipsnį, o 1925 metais baigė Kent Teisių Mokyklą ir gavo teisę verstis advokato praktika. Jis advokato 45 metus.

Kazys Gugis dirbo visuomeninį darbą amerikiečių ir lietuvių tarpe. 1914 metais jis pirmininkavo Brooklyne sušauktam lietuvių seimui, nutarusiame reikalauti lietuviams apsisprendimo teisės, vėliau ilgus metus pirmininkavo įsteigtam Lietuvos Šelpimo Fondui. Buvo vienas "Naujiečių" bendrovės ir Universal Savings and Loan Association steigėjų, ilgus metus joms pirmininkavo. Buvo teisinis patarėjas kelių kitų taupymo bendrovių. 29 metus buvo SLA Pildomosios Tarybos išdinininkas ir veiklus narys visos eilės kitų visuomeninių, ekonominių ir kultūrinių organizacijų.

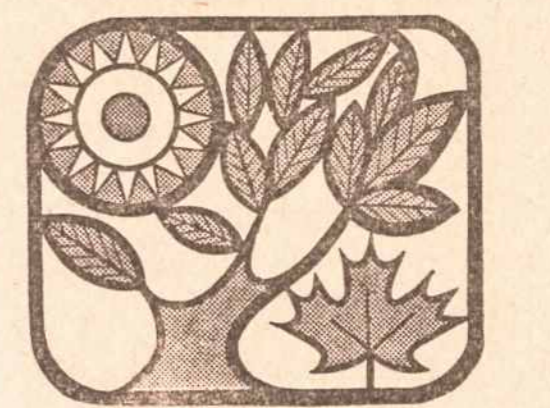
Kazys Gugis gavo širdies smūgį 1956 metais ir buvo paralyzuotas. Viską suprato, bet negalėjo judintis. Liginį slaugė ir iki mirties juo rūpinosi jo žmona Nora Pricevičiūtė - Gugienė, mirusi 1966 m. gruodžio 1 d.

Kazys Gugis palaidotas Chicago Lietuvos Tautinėse kapinėse, Gugių sklype.

Prašome visus Kazio Gugio draugus ir pažįstamus suaktyvinti proga šiltu žodžiu paminėti velionį.

Ona Milutienė ir artimieji

FORESTS CANT FIGHT FIRES

— Lietuvos Brighton Parko Moterų klubo metinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, sausio 2 dieną, 8 val. vak. Vengeliškas salėje, 4500 So. Talman Ave. Nares prašome atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
E. McNamee, nut. rašt.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandose gražiausias gėles ir vaikeliai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1229

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYNIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VISTA
REpublic 7-8600 REpublic 7-6691

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel. YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTI
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228
BUTKUS - VASAITS
1446 S. 50th Ave., Ci-ero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

LACKAWICZ IR SŪNUS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-9111

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

KAIP VISKAS ATRODO MĒNULYJE

Šviesos - tamsybės, karščio - šalčio kontrastai

Jokios aušros ant mėnulio nėra. Pirmieji saulės spinduliai staiga uždega visą mėnulio horizontą, uningais šviesos svidiniais užberdami gilių kraterių sienas ir aukštų kalnų šonus, kur prieš vieną momentą stinginanti tamsybė viešpatavo.

Čia nėra palaipsniui auštančio rausvo ryto, kokį aušra palydi žemėje. Iki saulės pasirodymo dangus čia visiškai juodas, prisagstytas mirijadų akinančiai skaisčių nemirksinčių žvaigždžių, kurių tarpe vienur kitur matosi aiškiai atskiriami sidiabriniai ir auksiniai planetų diskeliai.

Netikėtai į negyvą, krateriais sujaugtą mėnulio paviršių krinta meteoras. Išsoksta aukštyn debesis akmeninio lauko ir dulkių, kurie lėtai, be mažiausio garso leidžiasi žemyn. Vaizdas beviltingas, nejaucus ir nieko gero nežadantis, žiauresnis už žiauriausią Saharos dykumos vaizdą. Čia yra visiškai svetimas pasaulėlis, juo keistesni įspūdį darantis, kadangi jo horizontai yra 4 kartus artesni kaip žemėje ir atrodo, kad čia pat visai netoli už pirmosios kalvos mėnulio grunto baigiasi. Tai visiškų kontrastų pasaulis — aklos tamsybės, akinančios šviesos, svilnančios karštybės ir arktinio speigo. Mėnulio šešėlyje neapsaugotas žmogus beregint sušaltų į kietą ledą. Stovint saulėje jo kraujas pradėtų virti...

Neįsivaizduojamai žiuri dykuma

Apollo 8 astronautas Lovell šitaip nupasakoja mėnulio vaizdą iš 69 mylių aukščio: "Mėnulis bendrai yra pilkas. Jokios spalvos. Atrodo, kaip iš plaster de paris (tešlos). Kažkas panašaus į palkšvą smėlį. Mes iš čia galime matyti detales gana aiškiai. Vaisingumo Jūra iš čia nėra taip aiški, kaip yra žiūrėti iš žemės. Nedaug tėra kontrastų tarp pačios (jūros) ir ją supančių kraterių. "Kraterių visi yra apskritūs. Jų čia gana nemažai. Kai kurie daug naujesni. Daugelis jų, ypač tie apskritieji, atrodo lyg būtų meteoritų ar kokių nors sviedinių išmušti. Langrenus (krateris į rytus nuo Vaisingumo Jūros) yra gana didelis krateris. Savo viduryje jis turi konusą. Kraterio sienos leidžiasi terasomis — apie šešios terasos iki pat dugno".

Aukščiausios mėnulio kalnų viršūnės siekia iki galbūt 80,000 pėdų, maždaug Everesto kalno aukščio. Giliausias mėnulio krateris Newton turi iki 20,000 pėdų gilumo. Jo dugno niekadosaulės spinduliai nėra apšvieta. Mėnulio masė yra per maža

sulaikyti atmosferą aplinkui save. Neturėdamas vandens nei dujų, taigi nei lietaus, nei vėjų, nei audrų, mėnulis išlaikė nesutrupintą neapardytą savo paviršių galbūt nuo savo "sutvėrimo" prieš kokius puspenkto bilijono metų.

Horizonto artumas daro neįkandžius išpūdį

Visa mėnulio "gamtovaizdį" charakterizuoja jo krateriai, kurių pilna lyg puškų rauplėtame veide. Krateriai yra visokiausio didumo — nuo tiek mažų, kad per teleskopus neužmatomi, iki milžiniškų aukštomis sienomis apsuptų daubų. Viena tokia kraterio sienomis apsupta gili lyguma, vadinama Bailly krateriu, turi 183 mylias skersai ir iš jos dugno kyšo iki 14,000 pėdų aukštis aštrūs kalnai. Clavius krateris nusileidžia per 12,000 pėdų gilumos ir skersmasčio turi 73 mylias. Keista atrodys žmogui pasilipus ant tokio Clavius kraterio briaunos. Kadangi mėnulis yra keturis kartus už žemę mažesnis, taigi ir jo horizontai tiek kartų artesni, tai Clavius kraterio briaunos priešingos pusės už kokių 60 mylių nebebus galima matyti, nes ji bus jau kitapus horizonto.

Kad mėnulio krateriai, nuo mažos duobelės iki šimto ir daugiau mylių diametro (skersmasčio) yra mažų ir didelių meteorų bombardavimo padarytos žaizdos, beveik visi selenistai (nuo mėnulio dievaitės Selenės graikiškojo vardo) yra vieningos nuomonės, bet kaip susidare mėnulio "jūros-marios", pavyzdžiui Audrų Okeanas, turįs 368,000 ketvirtainių mylių plotą, "Joks protas neišneša". Nors aiškinama, kad ir tų marių (Maria) milžiniškieji įdubimai esą asteroidų atsitrėkimo rezultatai, tačiau tokiais mokslininkų prielaidai patikėti reikia paminti truputį druskos.

Jei ras vandens, steigs Mažąją Ameriką

Nesant jokios erozijos (klimate atmainų sukeliama ardytų) visiškai nieku nepasikeitę per aeonus amžių, nuo dienos kai iš sutirpusios lavos sustingę kalnų verpetais ir smailiomis viršūnėmis, ropso Doerfelio ir Leibnizo kalnų grandinės prie mėnulio pietinio ašigalio, siekia apie 30,000 pėdų aukščio. Imbrijos Jūra (Mare Imbrium) laiko iš dviejų pusių apstoje Apeninai iš siauros pietvakarių ir Alpės iš šiaurės pusės su viršūnėmis iki 20,000 pėdų.

Dėl mėnulio "žemės" nebebejojama, kad pagrindinis grūntas yra bazaltas, tai yra vulkanų

veiklos suformuota uola, kuri didžiausia dalimi ir žemėje randama. Sekantį kartą kai Apollo 10 ar Apollo 11 nutūps mėnulyje, jų užduotis bus pasemti, parinkti ir parakinti 60 svarų mėnulio "žemės pavyzdžių. Kas gali apskaičiuoti, kiek Amerikai iš viso kaštuos tie 60 svarų bazalto akmenis tie mėnuliui? Nepaisant viso, įkarštis dabar yra toks, kad trūks-plyš, o mėnulyje greitu laiku bus įsteigtos bent kelios Mažosios Amerikos (Little America), juo labiau kad mokslininkai yra tikri, jog mėnulio gilumoje yra vandens, tai yra uolose į permastrost susalusio vandens ledo.

Graikai turi seną gražų mitą apie mėnulį, kurio karaliene ten gyvenusi dievaitė vardu Selenė, saulės dievo Helios sesutė, bet gal tinkamiausia mėnuliui vardą sugalvojo senieji romėnai, jį pavadinami luna ir visus, kas su mėnuliu perdaug reikalų turi — lunatikais! Apie tokius sekantį kartą J. Pr.

TRUMPAI

— Jonas Kardelis — 683 Beatty Street, Verdun, Montreal, P. Q., Canada, buvęs "Lietuvos Žinių" ir "Nepriklausomos Lietuvos" redaktorių, o dabar šio laikraščio garbės redaktorių, sunkiai febserga. Keturis mėnesius išgulėjo ligoninėje, o šiuo metu dr. A. S. Popieraičio priežiūroje ir dieną bei naktį žmogus elzbiotos Kardelienės slaugomas gydomi namuose. Iš lovos atsikelti negali.

Šeimos medžiaginė būklė gana sunki. Reikalinga visuomeninė parama. Montrealyje susidarė Jono Kardelio paramos fondas. Išleido atsišaukimą į visuomenę. Jį pasirašė fondo komiteto nariai: P. Adomaitis, L. Girinis — Norvaiša, kun. dr. F. Jucevičius, P. Juškevičienė — Miller, S. Kęsgaila, dr. P. Lukoševičius, dr. H. Nagys, A. Norkeliūnas, J. Lukošius, Pr. Paukštaitis, P. Petronis, Pr. Rudninkas, J. Šiaučius, J. Skinkis, L. Stankevičius, J. Viliušis, kun. L. Zaremba, S. J. Aukausis šiuo adresu: J. Šiaučius, c/o Nepriklausoma Lietuva, 7722 George Street, LaSalle (690) P. Q., Canada.

— Lietuvos Slidininkų Draugijos Valdybos rengtoji ekskursija išvyko gruodžio 20 d. iš Čikagos slidinėti į Park City, Utah. Apstojosi C'est Bon Hotel. Grįžti numato Naujųjų Metų dieną. Draugijai pirminkauja ir ekskursijai vadovauja inž. Viktoras Pauperas, 7217 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

— Nelson Eddy 126 minučių gražiausioje operetėje Alvido kultūriniam šeštadienyje, sausio 4 d. 6 val. vak. Marquette Parke, liet. kat. parapijos salėje. Mokytojų Zuzanos Girdvainytės ir Domės Petrutytės paskaitos asmenybės ugdymo reikalui. Povilo Dirko pranešimas pagerbiant Juozą Eretą. Nuo 5 v. p. p. vaikams spalvoti filmai ir užkanda. Prieš akoholizmą ir vėžį parodos. Gale — minėtas filmas. Visi kviečiami.

— Veronika Gailienė, Jūrų šaulių kuopos "Klaipėda" Cicerioje narė, paslydo ant ledo. Kentant lūžo abi rankos, dabar gydoma Loreto ligoninėje dr. Kauno priežiūroje. Kuopos valdyba ir nariai linki greitai pasveikti.

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMI 6 gražūs, šviesūs ir apšildomi kambariai rezidencinėje apyl. \$130.00 mėn. Gera transportacija ir apsipirkimas, arti Lincoln ir Belmont. Reikia pamatyti, kad įvertintumet. 3440 No. JANSSEN 673-5755

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

"NAUJIENOMS" Reikalingas spaustuvės darbininkas Darbas pastovus, atlyginimas geras. Prie mašinų dirbti mėgstantį išmokysime. Rašykite tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 South Halsted St., Chicago, Illinois 60608

MODEL MAKERS R & D

LITTON'S SWEDA DIVISION worldwide leader in the field of business equipment, is enlarging its staff in the R & D modelmaking department. Immediate job opportunities exist for experienced model-makers. Applicants should have minimum 5 years experience as tool and diemaker also in the field of moldmaking for precision parts — or general experience with a model shop. Basic training should include a completed apprenticeship.

Excellent starting salary with exceptionally good employee benefits including the Litton-plan to purchase company stocks and liberal pension plan.

WRITE:

550 CENTRAL AVENUE, ORANGE, NEW JERSEY or call (201) 673-7100 Ext. 2254

Appointment made for Your convenience.

SWEDA INTERNATIONAL DIVISION OF LITTON INDUSTRIES An EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

ELECTRO - MECHANICAL AND MECHANICAL ENGINEERS

If you are an aggressive, hard-working Engineer looking for an opportunity to associate yourself with a dynamic, growth-minded company, the following will be of interest; openings exist for applicants with background in Electrical Engineering, associated with Logic Design, Computer concepts, Office machines, Precision mechanism, etc.

Openings also available for Mechanical Engineers with backgrounds and experience with precision mechanisms related to Peripheral Computer Equipment, Office Machines, etc.

SEND RESUMES TO

THOMAS E. WHEELER

Personnel Manager

Dura Division Of Intercontinental Systems, Inc.

5401 20th ST. WEST, GREELEY, COLORADO 80631

An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų

CLERK TYPIST Varied duties.

Small congenial office. Loop location. Permanent. Call 782-8657

RECEPTIONIST

Good typing skills, coordinate mail and communication. Maintain meeting records. Call 782-8657

BILLER — TYPIST 5 day week. Immediate opening.

Good salary. Excellent working conditions. Congenial company workers. 4632 So. WESTERN LA 3-1743 Ask for PAT.

STATISTICAL TYPIST

Loop LOCATION Dress mfg. needs on experienced typist to grow with our costing dept. Good figure aptitude needed. Good employee benefits. Call for apt. 332-1623

INVENTORY CONTROL CLERK

With lite typing ability & figure aptitude to work in our purchasing dept. Good salary & excellent working conditions. 5 day week. Loop location. CALL 332-1623

TYPISTS

Position open for 2 typists, 1 with some bkkgp. experience. Top salary for qualified individuals. 733-6424

WAITRESSES WANTED FULL OR PART TIME to work in new restaurant — lounge.

THE CAVE INN 2733 MANNHEIM ROAD DES PLAINES 827-7818

MOTINOS PADEJEJA turės gyventi kartu 5 dienas savaitėje, atskiras kambarys. Trys vaikai, 5-3-2 mėnesių. Dėl atlyginimo susitarimas. Lūdišimai. Geri namai tinkamam žmogui. Turi kalbėti truputį angliskai. WILMETTE. 251-8919.

SHARP YOUNG GIRL

for typist. Must type at least 75 words pm. 35 hours week & have a car. Call Mrs. GLASS 671-0620

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMIAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMU PIRKIMUI BUTU NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI. DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS J. BACEVICIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMU IR BIZNIU PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMU MOKESČIAI — INCOME TAX. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

BERWYN — 16-tos ir East Ave. apylinkė, 2 butai, 4 ir 5 kamb. (3 miegamieji), kabinetinė virtuvė, šildymas karštu vandeniu. Mokesčiai tikti \$109. Kaina \$19,000. SVOBODA, 2134 So. 61st Ct., Cicero OL 2-6710 — LA 17038

KALĖDOS SAVAM NAME 2 BUTU MODERNUS namas ir gražus beismontas, 3 atskiri šildymai. Apie 44-ta ir Talman. Pigus. SEDEVRAS 6 kamb., 8 metų mūro rezidencija ir mūro garažas. Malonu žiūrėti ir gyventi. Apie 103-čia ir Kedzie. 1½ AUKŠTO 15 metų pajamų mūras. 2 auto garažas, prie pat parko. \$26,700. Pirmas geras pasiūlymas. 2 AUKŠTU MODERNUS, 8 butų mūras, 11 metų statyba Beverly Woods. Virš \$14,500 nuomos. Namas per 6½ metų išsimoka. Inesti \$25,000. 3 BUTU MURAS. 2 po 7 ir 4 kambarių butai. Sausas rūšys, garažas. \$29,600. Arti ofiso. DVIGUBA NAUDA iš 8 kambarių mūrinio arti Maria High. Pigus. LIUKSUS 7 KAMB. mūras. Irengras beismontas, Garažas. Daug priedu. Gera vieta. \$20,000. GRAZUS, ŠVARUTĖLIS 4½ kamb. medinis. Platus sklypas. Arti mūso. \$12,750. 6 KAMB. 15 METU mūras, Marquette Parke. Platus lotas. 2 auto mūro garažas. \$20,000. RUTA RESTORANAS. Lietuviu lengvos salygos.

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Francus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

APDRAUDŲ AGENTORA: namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos. J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS Call: Frank Zapolis 3208½ W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654 State Farm Mutual

SIUNTINIAI I LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: REpublic 7-1941

AUTOMOBILES — TRUCKS Automobilių — Sunkvežimiai KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU? PIRKdami NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT "U WILL LIKE US" 4030 Archer VI 7-1515

Valdis Real Estate 2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

SKLYPAS IR SALIMAI 3 BUTU NAMAS geroje Brighton Parko apylinkėje. 5, 4 ir 3½ kamb. modernūs butai. Virš \$300 pajamų. \$25,900. ŠIMAITIS REALTY 2737 W. 43rd STREET Tel. CL 4-2390

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas. NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 69th STREET PROspect 8-5454

Šimkus Real Estate NOTARY, INCOME TAX SERVICE 4259 So. MAPLEWOOD AVENUE Tel. CL 4-7450 Greitas ir tvarkingas visokiasių nuosavybių pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontrole daromi ir lūdišimai vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaškai. Darbo val.: Kasdien 9-3 ir 5-8.

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas HEATING CONTRACTOR Irenšiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning i naujus ir senus namus. Irenšiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sažiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiečiuose.

Domas Žukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609 Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame. KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas. Skambinkit LA 1-6047 arba RO 2-8778 Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

PASIJUDINKITE DABAR PRIE DIDŽIAUSIŲ DIVIDENDŲ!

4.75% paprastose taupymo sąskaitose laikomoms pinigams

5.25% metiniams investavimo bonams mažiausiai \$1,000.

Savings Insured to \$15,000.00

Daugiau negu pusšimtis metų teikiame pataravimus. Visuomet mokėjome dividendus. Visuomet mokėjome taupytojams pagal pareikalavimą. Didžiausias saugumo atsargos.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4071 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. LA 3-8248

SIUNTINIAI I LIETUVĄ Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELDIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujama prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES į mūsų vienintelę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą. Vedėjai: E. ir V. ZUKAUSKAI